

Univerzita Hradec Králové
Fakulta informatiky a managementu

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2019

Lenka Syrová

Univerzita Hradec Králové
Fakulta informatiky a managementu
Katedra rekreologie a cestovního ruchu

Ostrovy světa se specifickou faunou a florou

(vliv těchto jevů na udržitelnost cestovního ruchu)

Bakalářská práce

Autor: Lenka Syrová
Studijní obor: Management cestovního ruchu

Vedoucí práce: Doc. PaedDr. Jiří Štyrský, CSc.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci zpracovala samostatně a s použitím uvedené literatury.

V Hradci Králové dne 13.8.2019

Lenka Syrová

Poděkování

Ráda bych poděkovala vedoucímu mé bakalářské práce, panu doc. PaedDr. Jiřímu Štyrskému, CSc. za jeho metodické vedení práce, pomoc, čas a přátelský přístup při zpracování mé bakalářské práce.

Anotace

Název: Ostrovy světa se specifickou faunou a florou (vliv těchto jevů na udržitelnost cestovního ruchu)

Bakalářská práce se zabývá problematikou výskytu endemických druhů na vybraných ostrovech světa, diskutována bude míra vlivu těchto jevů na cestovní ruch a možnosti pro udržitelnost CR v těchto oblastech.

Cílem této bakalářské práce je geografická komparace ostrovů Borneo, Madagaskar a Tasmánie se specifickými podmínkami pro výskyt fauny a flory a vlivu těchto podmínek na cestovní ruch určených oblastí.

Jako základní skupiny geografie budou brány biogeografie a s tím související fyto geografie a zoogeografie, dále bude v práci zkoumán výskyt specifických rostlin a živočichů v těchto oblastech a možnosti udržitelnosti cestovního ruchu v závislosti na zachování místní biosféry. Brán v potaz bude zejména vliv ekologie a nenásilné formy cestovního ruchu.

Klíčová slova

Udržitelná cestovní ruch, biogeografie, endemit, národní park, Tasmánie, Madagaskar, Borneo

Abstract

Title: The isles of the world with specific fauna and flora (influence of these phenomena on tourism)

The Bachelor thesis covers the issue of occurrence of the endemic species on the selected isles of the world, mostly discussed will be the degree of the influence on the tourism and the possibilities of sustainability of tourism in these locations.

The aim of this Bachelor thesis called is to compare the geography of the Borneo, Madagascar and Tasmania isles with the specific conditions for occurrence of the fauna and flora. Also to point out the influence of these conditions on the tourism in the specific areas.

As the prime sections of geography is born in mind the biogeography and its connection to phytogeography and zoogeography, further will be in the Bachelor thesis researched the occurrence of the specific plants and animals in these areas and the possibilities of the sustainability of the tourism depending on the preservation of the local biosphere. As a main point will be noticed especially the influence of the tourism on the ecology and the protection of the environment.

Keywords

Sustainable tourism, biogeography, endemism, national park, Tasmania, Madagascar, Borneo

Obsah

1	Úvod.....	1
2	Cíl práce a metodika zpracování.....	3
2.1	Cíl práce.....	3
2.2	Výzkumné otázky.....	3
3	Metodika zpracování.....	4
	Literární rešerše.....	4
4	Teoretická východiska.....	5
4.1	Udržitelnost cestovního ruchu.....	5
4.1.1	Dopady cestovního ruchu na přírodu.....	6
4.1.2	Turistické znečištění.....	7
4.1.3	Působení na ekosystémy.....	7
4.2	Biogeografie jako základní pojem.....	8
4.2.1	Rozšiřování organismů a vliv ekologických faktorů.....	9
4.3	Charakteristika oblastí s endemickými druhy.....	10
	Charakteristika konkrétních oblastí.....	11
4.3.1	Charakteristika oblasti Tasmánie.....	12
4.3.2	Charakteristika oblasti Madagaskaru.....	22
4.3.3	Charakteristika oblasti Borneo.....	29
5	Praktická část.....	34
5.1	Informační minimum – představení zájezdů.....	34
	Na jak dlouho?.....	34
	Co s sebou?.....	34
	Kdy Tasmánii navštívit?.....	35
	Na co si dát pozor?.....	35
5.2	Návrh zájezdů po Tasmánii.....	36

Zájezd č. 1 – CK JEDU.cz.....	36
Zájezd č. 2 – CK VIVA Austrálie.....	38
Zájezd č. 3 – CK DERTOUR.....	41
Shrnutí:.....	43
Zájezd č. 4 – vlastní návrh.....	44
5.3 Dotazníkové šetření.....	48
6 Závěry a doporučení.....	50
7 Seznam použité literatury.....	52
8 Zdroje obrázků.....	56
9 Přílohy.....	59
9.1 Dotazník.....	59

Seznam obrázků

Obr. č. 1 Geografická poloha Tasmánie.....	13
Obr. č. 2 Národní park Freycinet.....	16
Obr. č. 3 Národní park Cradle Mountain.....	16
Obr. č. 4 Národní park Tasman.....	17
Obr. č. 5 Národní park Mt. William.....	18
Obr. č. 6 Národní park Ben Lemond.....	19
Obr. č. 7 Les eukalyptů na Mt. Wellington.....	21
Obr. č. 8 Vombat obecný.....	22
Obr. č. 9 Ďábel medvědovitý.....	23
Obr. č. 10 Geografická poloha Madagaskaru.....	24
Obr. č. 11 Národní park Marojely.....	26
Obr. č. 12 Národní park Masoala.....	27
Obr. č. 13 Národní park Ranomafana.....	28
Obr. č. 14 Národní park Zahamena.....	29
Obr. č. 15 Národní park Andohahela.....	30
Obr. č. 16 Geografická poloha Bornea.....	31
Obr. č. 17 Gunung Mulu.....	33
Obr. č. 18 Jeskyně Gunung Mulu.....	33
Obr. č. 19 Národní park Bako.....	34
Obr. č. 20 Národní park Kubah.....	35
Obr. č. 21 Mapa zájezdu Tasmánie 1.....	39
Obr. č. 22 Mapa zájezdu Tasmánie 2.....	42
Obr. č. 23 Mapa zájezdu Tasmánie 3.....	44
Obr. č. 24 Mapa zájezdu Tasmánie 4.....	47

Seznam tabulek

Tab. č. 1 Dotazníkové šetření.....	49
------------------------------------	----

Seznam grafů

Graf č. 1 Kalkulace vlastního zájezdu.....	51
--	----

1 Úvod

Cestování je součástí lidské existence již odnepaměti. Turismus je plynule se rozvíjejícím oborem, neustále pracující na schopnosti se přizpůsobit zákazníkovi, k čemuž je nutné důkladně znát zájmy, touhy a potřeby potenciálního klienta. Jelikož již několik desetiletí prožívá odvětví cestovního ruchu rozkvět, pro některé oblasti znamená hlavní příjem do rozpočtu.

V poslední době je jednou z priorit při vytváření nabídky v oblasti cestovního ruchu nejen vyhovět potřebám zákazníka, ale zároveň způsobit co nejmenší dopad životní prostředí, případně kulturu v dané oblasti. Samozřejmě mnoho destinací je již natolik ovlivněno probíhajícím turismem, že je již prakticky nemožné navrátit původní ráz krajiny a obyvatelstva. Se stále rostoucím zájmem o netradiční zážitky a cesty do míst dosud neposkrvněných působením člověka je již přímo nezbytné řešit udržitelnost cestovního ruchu a ideálně zapojit do ochrany životního prostředí jak místní obyvatele v dané oblasti, tak samotné cestovatele.

Bakalářská práce bude tedy zaměřena konkrétně na tuto problematiku. Ochranu životního prostředí, udržitelnost cestovního ruchu a v současnosti velmi palčivý problém, jež představuje masové vymírání druhů vlivem působení člověka.

Ostrovky světa, na kterých se vyskytují endemické druhy, představují území s velmi křehkou biodiverzitou, je třeba k nim přistupovat individuálně a cestovní ruch zde provozovat v co možná nejmenším měřítku, aby zdejší příroda a život v ní nebyl ohrožen.

Teoretická část práce bude věnována charakteristice vybraných oblastí se speciálním zaměřením na oblast Tasmánie, jelikož ta bude dále rozvinuta v praktické části práce. Budou uvedeny nejvýznamnější přírodní památky a specifické druhy rostlin a živočichů, které se zde vyskytují a probíhající cestovní ruch by je mohl potenciálně ohrozit. Dále autorka popíše národní parky a způsoby ochrany místní fauny a flory na každém z uvedených ostrovů.

V praktické části bude představeno několik nabídek českých a německých cestovních kanceláří do Tasmánie, tyto nabídky budou objektivně zhodnoceny a

také srovnány. Dále bude pomocí dotazníku kvantitativní metodou zjištěn názor společnosti na udržitelný cestovní ruch celkově. V neposlední řadě bude představen vlastní návrh zájezdu do oblasti Tasmánie s cílem blíže se seznámit s místní specifickou faunou a florou.

Důvod výběru:

Ochrana životního prostředí a udržitelnost nejen v oblasti cestovního ruchu se stává stále diskutovanějším tématem. Ostrovy s výskytem endemických rostlin a živočichů jsou přitom na zásahy činností člověka jedněmi z nejcitlivějších a místní biosféra může být celkem snadno nenávratně poškozena. Téma udržitelnosti cestovního ruchu je tedy pro tyto oblasti velice důležité a zaručuje, že země bude i v nadcházejících letech pro návštěvníky stále atraktivní. Toto téma bylo rovněž vybráno z důvodu osobního vztahu autorky k probíranému tématu, o ochranu životního prostředí a ohrožených živočichů se aktivně zajímá a je jí blízké.

2 Cíl práce a metodika zpracování

2.1 Cíl práce

Cílem práce je upřesnit možnosti cestovního ruchu v oblastech se specifickou biosférou, zanalyzovat vliv cestovního ruchu v daném místě a možnosti udržitelnosti. Dále je cílem práce zhodnocení nabízených zájezdů do zmíněných oblastí českými i zahraničními cestovními kanceláři a jejich porovnání.

2.2 Výzkumné otázky

1. Jsou účastníci cestovního ruchu nějakým způsobem ovlivněni endemickými druhy živočichů a rostlin?
2. Jaký je názor společnosti na udržitelný cestovní ruch?
3. Jak se mohou poskytovatelé cestovního ruchu aktivně zapojit do ochrany životního prostředí?

3 Metodika zpracování

Všechny zkoumané země jsou ostrovními státy, mají tedy velmi specifické předpoklady cestovního ruchu.

Dle dotazníkového šetření bude zjištěn náhled společnosti na popisovanou problematiku a dále bude shrnuta aktuální nabídka zájezdů do zmiňovaných míst, přičemž konkrétně do oblasti Tasmánie bude zorganizován vlastní poznávací zájezd. Na základě zjištěných poznatků bude možné zodpovědět výzkumné otázky.

Literární rešerše

Mezi nejzásadnější literární zdroje bakalářské práce patří především publikace *Geografie udržitelného turismu světa v ekonomických, environmentálních a multikulturních souvislostech: metodologie moderní geografie, sociální a ekonomická geografie turismu a rekreace regionů světa, komparativní geografie a ekonomika: zdroje a možnosti destinací v regionech světa* (2011) od pana docenta Štyrského a pana profesora Šípka, která pomohla autorce pochopit důležité návaznosti, moderní geografii a současnou podobu cestování a turismu.

Dalším podstatným zdrojem informací byl *Výkladový slovník cestovního ruchu* (2012) od pana profesora Zelenky a paní inženýrky Páskové. Tato kniha sloužila jako podpora pro pochopení důležitých pojmů a definic souvisejících s cestovním ruchem.

Jedním z hlavních zdrojů informací týkajících se udržitelnosti cestovního ruchu posloužila publikace *Udržitelnost cestovního ruchu* (2014) od paní inženýrky Páskové. Z té bylo možno čerpat mnoho kvalitních informací pro teoretickou část práce rovněž i o turistickém znečištění, emisích a pro tuto práci mimořádně důležitých údajů o zavlečení nepůvodních druhů a poškozování biodiverzity.

V neposlední řadě byla zásadním zdrojem pro sepsání bakalářské práce skript *Geografie cestovního ruchu* (2015) od pana docenta Štyrského.

Udržet strukturu práce napomohla publikace pana magistra Trouсила a paní inženýrky Jašíkové *Úvod do tvorby bakalářských prací* (2015).

4 Teoretická východiska

Ochrana životního prostředí je v současnosti jedním z předních témat nejen v oblasti cestovního ruchu. Většina velkých společností začíná postupně přizpůsobovat své procesy tak, aby vyhovovaly stále se zvyšujícím nárokům ekologických regulací a snížil se tak dopad činností člověka na přírodu. Není totiž žádnou novinkou, že pokud se v nejbližší době zásadně nezmění způsob transportu či nakládání s odpadem a chemikáliemi, ať už se jedná o potravinové doplňky, kosmetiku nebo pesticidy, budeme v blízké budoucnosti čelit světové ekologické krizi, která nemá obdoby. Oblast cestovního ruchu se skládá z mnoha částí, jež jsou svým charakterem nedílnou součástí této problematiky.

4.1 Udržitelnost cestovního ruchu

Udržitelnost cestovního ruchu, jež by měla být podstatná pro každou oblast, která chce být dlouhodobě turisticky atraktivní a přitom si zachovat kulturní i přírodní bohatství, je úzce provázána s destinačním managementem dané oblasti. Jak uvádí Pásková (2014), cestovní ruch, jež není regulován a je realizován v mnoha případech nešetrně k životnímu prostředí, příliš intenzivně a s příliš vysokým tempem, dojde nakonec do bodu, kdy nezanedbatelně spotřebovává zdroje, jež jsou jedinečné a tudíž neobnovitelné. Tato situace bývá nazývána pojmem „turistická past“ a přesně popisuje moment, kdy již autoregulační mechanismy v oblasti trhu nedokáží fungovat, jak by měly. To způsobuje mnoho problémů zejména proto, že když tato situace nastane, ve většině případů to znamená, že ekonomika dané oblasti je zásadním způsobem závislá právě na cestovním ruchu. Regulace a zásahy by mohly znamenat na daném místě závažné ekonomické problémy.

Jak dále uvádí Pásková (2014), tyto negativní vlivy cestovního ruchu v žádném případě nejsou vymezeny pouze na destinace s velkou návštěvností. Tato problematika náleží spíše regionům, v nichž cestovní ruch tvoří zásadní část zisku z lidských aktivit, ale také oblastem se specificky křehkým ekosystémem, na něž bude bakalářská práce zejména zaměřena.

4.1.1 Dopady cestovního ruchu na přírodu

Jak uvádí Rimeš (2006), ochrana životního prostředí představuje nedílnou součást politiky, jež vede k dosažení trvalého a udržitelného rozvoje cestovního ruchu v dané oblasti. Pojem udržitelný rozvoj představuje zjednodušeně závislost mezi určitým prostředím a všeobecným rozvojem v tomto prostředí, který vede ke zlepšení života každého z nás. Takovýto rozvoj musí uspokojovat potřeby a touhy současné generace, ale zároveň by měl být natolik šetrný a promyšlený, aby nepoškozoval generace následující. Tento pojem začal být využíván až koncem 80. let minulého století, kdy lidé postupně začali zjišťovat, jak moc zásadní je kvalita a atraktivnost daného území pro zákazníka v oblasti cestovního ruchu důležitá v porovnání s jinými odvětvími hospodářského průmyslu. V závislosti na této skutečnosti bylo tedy nutné si stanovit tyto dva cíle a začít je dodržovat: jednak cíl ochrany přírody a životního prostředí v destinaci, dále pak cíl využívání přírodního potenciálu dané oblasti v optimální rovině. V dlouhodobějším hledisku lze říci, že oba tyto cíle lze efektivně naplnit správným a cíleným územním plánováním nebo také opatřeními vedoucími ke snížení emisí.

Jak dále ve svém textu píše Rimeš (2006), v územním plánování je nutné najít rovnováhu mezi přírodou a vytvářením ekonomických hodnot. Pokud je to nezbytné, je nutné v určitých oblastech, které jsou příliš turisticky aktivní, či kde cestovní ruch narušuje již tak ohrožený ekosystém, uměle regulovat návštěvnost tak, aby nedocházelo k porušování přírodních hodnot. Z tohoto důvodu jsou stanovovány únosné kapacity území, jež udávají maximální možné turistické zatížení, při kterém nedochází k poškození životního prostředí, jeho složek, ekosystémů a ekonomické stability. Je také nezbytně nutné poskytnout každému členovi společnosti možnost zjištění pravdivých a adekvátních informací o stavu a dalším vývoji životního prostředí a současně možnost se domáhat svých práv u příslušných orgánů, které vyplývají z norem na ochranu prostředí a ekosystému.

Cestovní ruch je, jak v současnosti, tak historicky, příčinou mnoha negativních jevů v oblasti životního prostředí. Nejvýznamnější z nich budou dále rozvedeny v textu níže.

4.1.2 Turistické znečištění

Dle Páskové (2014) lze vlivy cestovního ruchu na rozličné složky prostředí určovat zejména dle vztahu k biosféře na změny složek přírodního prostředí. V cizojazyčných publikacích týkajících se cestovního ruchu bývá tato problematika označována pojmem „turistické znečištění“ („tourist pollution“). Zpětná vazba je v této problematice velice silná, jelikož každá ze složek turistického znečištění, ať již se jedná o jejich kombinaci, souhrn či daný vliv samostatně, má silný vliv na potenciál daného území a jeho další rozvoj nejen v oblasti cestovního ruchu. Pokud jsou diskutovány jednotlivé složky turistických dopadů na životní prostředí, ne vždy je příčinou samotný cestovní ruch. Mnohdy se jedná o dopad způsobený stejně tak dobře cestovním ruchem, jako kterýmkoli jiným ekonomickým odvětvím, potažmo lidskou činností. Jedná se tedy o dopady vyvolané jen částečně cestovním ruchem nýbrž i rozvojem dalších hospodářských odvětví.

Cestovní ruch tedy přispívá k turistickému znečištění dvěma způsoby, přímo a nepřímě. Mezi přímé způsoby, jak dále uvádí Pásková (2014), počítáme bezprostřední dopady cestovního ruchu, jakými mohou být třeba graffiti na skalách. Jako nepřímé způsoby znečištění jsou chápány ty, je nějakým způsobem nenávratně spotřebovávají zdroje, jež byly někde předtím vytěženy, vypěstovány, zpracovány nebo vyrobeny. Oba z těchto jmenovaných dopadů mají společné následky a těmi jsou znečišťování všech složek životního prostředí ať už vnášením chemických, biologických či fyzikálních složek do prostředí, jež je svou podstatou těmito látkám cizorodé.

4.1.3 Působení na ekosystémy

Jak dále uvádí Pásková (2014) cestovní ruch, potažmo aktivity návštěvníků a provozovatelů zařízení ovlivňují negativně ekosystém, který je značně zodpovědný za zavlečení a šíření mnoha invazivních rostlinných a živočišných druhů. Může se jednat o semena rostlin, mikroorganismy, malé živočichy nebo jejich zárodky, které lidé, mnohdy neúmyslně, přenesou na oděvu či obuvi, v potravinách nebo dokonce uvnitř trávicího traktu. Další možný způsob přenosu mohou představovat dopravní prostředky, na kterých se tyto invazivní druhy zachytí.

Jak uvádí Rimeš (2006), zavlečení cizích rostlinných a živočišných druhů nemusí být vždy nevědomé. V mnoha případech se jedná o cílené zavlečení za účelem zvýšení atraktivnosti oblasti např. v místech hotelových resortů, koupališť, rekreačních zařízení či rybníků. Může se jednat také o případy lokalizovaného a kontrolovaného přenesení v zoologických a botanických zahradách.

Hrozbu pro přírodu a ekosystémy mohou přenesené druhy představovat v případě, že jsou, jak dále uvádí Rimeš (2006), zavlečeny do chráněných území nebo národních parků. Tyto chráněné oblasti byly zřízeny za účelem udržení rovnováhy a zachování unikátních přírodních hodnot a zavlečené druhy toto mohou reálně ohrozit. Následky mohou být katastrofální a mohou mít na svědomí nejen narušení ekosystému, ale rovněž výsledné snížení druhové rozmanitosti a úhyn ohrožených druhů.

Zejména pro endemické druhy může být každé ze zmíněných ovlivnění životního prostředí cestovním ruchem spolu s dalšími faktory kritické, neboť jsou více než jakákoliv jiní živočichové na Zemi závislí právě na specifickém biotopu. Jakákoliv změna nebo zásah do něj má v mnoha případech katastrofální důsledky na celou biodiverzitu daného biogeografického regionu

4.2 Biogeografie jako základní pojem

V další části práce bude podrobně rozebrána role biografie v diskuzi problematiky výskytu druhů rostlin a živočichů ve specifické oblasti a definovány nejdůležitější pojmy tohoto oboru.

Jak uvádí Matějček (2007), biogeografie je brána jako vědní disciplína, jež se zabývá zkoumáním rozšiřování rostlinných a živočišných druhů do rozličných oblastí na Zemi, způsoby tohoto rozšiřování a jeho příčinami. Cílem je najít odpovědi na otázky jako jsou třeba: Proč daný zkoumaný organismus žije právě na tomto území a ne na území jiném? Čím byl způsoben výskyt organismu právě zde? Za jakých podmínek se organismus v určitém místě může vyskytovat, v jakém typickém biotopu? Obor biogeografie se dělí na dva základní podobory, fytogeografii (zabývající se rozšířením rostlin) a zoogeografii (zabývající se rozšířením živočichů). Pojmem biosféra označujeme tu část zemského povrchu, na které se vyskytují jakékoliv živé organismy.

Pojmy fauna a flóra označují prostý výčet druhů živočichů či rostlin, jež mají, dle Matějčka (2007), své místo výskytu na určitém území v daný čas. Kompletní výčet všeho živého vyskytující se na jednom území v jeden čas je nazýván biota, ten zahrnuje jak faunu, tak i floru. Oproti tomu společenstvo rostlin a živočichů, jež je charakteristické pro specifické geografické území, je označován jako biom. Z hlediska geografie má významnou roli v dělení bioty šířková pásmovitost a výšková stupňovitost, přičemž zjednodušeně lze říci, že se v praxi oba tyto jevy doplňují - výšková pásma jsou v podstatě obdobou pásem šířkových.

Na vybraných ostrovech pro výzkum v bakalářské práci lze vzhledem ke geografické poloze a členitosti krajiny pozorovat právě biomy o velké druhové pestrosti a lze rovněž provést srovnání. Jak uvádí MacArthur a Wilson (1967), biogeografické faktory lze nejlépe pozorovat zejména na izolovaných ostrovech. Tato stanoviště jsou většinou mnohem zvládnutelnějšími oblastmi studia, protože jsou tu specifické jevy více kondenzované než ve větších ekosystémech na pevnině.

Ostrovy jsou také ideální místa pro studium biogeografie proto, jak dále uvádí MacArthur a Wilson (1967), že umožňují vědcům se podívat na stanoviště, která invazivní druhy kolonizovaly teprve nedávno, a tak je možné pozorovat, jak se rozptylují po ostrově a mění ho. Zjištění lze poté aplikovat na daleko větší územní celky a složitější pevninská stanoviště. Ostrovy na Zemi, se svými rozmanitými biomy, nacházejícími se v rozličných podnebných páslech od arktického až tropického umožňují širokou škálu studia diversity téměř ve všech částech světa.

4.2.1 Rozšiřování organismů a vliv ekologických faktorů

Jak dále uvádí Matějčka (2007), rozšiřování živých organismů způsobuje na Zemi zejména vlivy abiotické, tedy způsobené neživou přírodou, jakými jsou např. světlo, voda, teplo nebo vlastnosti půdy. Zásadní mohou být rovněž další vnější vlivy jako třeba četnost požárů a povodní v oblasti.

Místo, kde se vyskytuje určitý organismus, je obecně nazýváno stanoviště. Podle tvrzení Matějčky (2007), se nejedná o místo, kde se organismus vyskytl čistě náhodně, ale o místo, které je svým biotopem přímo vhodné pro výskyt určitého druhu. Jen s obtížemi by šlo najít dva druhy, které mají zcela shodné areály, tedy

takové, které se alespoň z 90 % překrývá. Endemické druhy jsou specifické právě tím, že jejich areál je jedinečný a většinou velmi malý.

Následující část práce bude věnována charakterizaci oblastí se specifickými ekosystémy, ve kterých se vyskytuje mnoho endemických druhů živočichů a rostlin a bude popsán vliv cestovního ruchu na tyto oblasti a jejich životní prostředí.

4.3 Charakteristika oblastí s endemickými druhy

Jak uvádí Cunningham (2003), pojmem endemický druh je nazýván takový druh rostliny nebo živočicha, jež se vyskytuje pouze v jednom geografickém regionu. Druh může být endemický na větším i menším území, kontinentu či ostrově, většinou se ale jedná o oblast, která je nějakým způsobem izolována od zbytku území, a tudíž je obtížné šíření druhů do dalších míst. Další možností pro výskyt endemitů může být specifické prostředí na daném místě, na které se konkrétní druh postupem času adaptoval a nyní už se v jiném prostředí vyskytovat nemůže.

Jsou oblasti, ve kterých, jak v návaznosti uvádí Cunningham (2003), je výskyt endemických druhů mnohem častější než v oblastech jiných. Například v místech jaká nabízí třeba Jižní Amerika, Austrálie nebo Jižní Afrika je okolo až 90 % žijících rostlin či živočichů endemických. Oproti tomu v méně izolovaných oblastech, kupříkladu v Evropě nebo Severní Americe, je procento výskytu endemických druhů podstatně nižší.

Dále Cunningham (2003) tvrdí, že pokud se endemický druh vyvine na jednom místě, je právě izolovanost rozhodujícím faktorem. Druh nebo rod, jenž se vyvine na odlehlé části země, se může přizpůsobit daným podmínkám tak, aby co nejlépe využíval dostupné zdroje potravy a přírodní podmínky. Občas se také stane, že se příslušník jednoho živočišného druhu vlivem odlišných podmínek, izolace a tudíž křížení v důsledku nedostatku kontaktu s jinými příslušníky druhu postupem času v endemického živočicha či rostlinu sám vyvine. Například Galapágy jsou tohoto jevu skvělým příkladem. Galapágy se skládají z mnoha oddělených ostrovů, na nichž se vyskytují Darwinem zkoumané Galapážské pěnkavy, jež se vyvíjely samostatně na rozličných ostrovech a každá z pěnkav je tedy endemická pro svůj konkrétní ostrov. Rozšiřování vodních ploch, ale i ostré

životní podmínky na těchto ostrovech jsou důvody, jež zde přispívají k vývoji endemických druhů.

Jelikož endemičtí živočichové a rostliny již samotnou svou podstatou mají omezené geografické možnosti výskytu a mohou být snadno ohroženy, či zcela vyhubeny lidskou aktivitou a s tou spojeným zavlečením invazivních druhů do přirozeného prostředí endemitů. Ohroženy jsou zejména, jak uvádí Matějčka (2007), endemické druhy vyskytující se na ostrovech. Ostrovy totiž, jakožto oddělené části země, ve většině případů postrádají vliv jakýchkoliv predátorů, a tak se mnoho ostrovních endemitů staletí vyvíjelo bez jakékoliv nutné obrany proti predátorům. Poté ale i na tyto mnohdy odlehlé části pevniny přišli lidé a s sebou přivezli psi, kočky, lišky a další v Evropě běžná, ale jinde zcela neznámá a zároveň smrtící zvířata. Pro příklad můžeme uvést floru a faunu na Havajských ostrovech, která před příchodem Polynésanů vzkvétala. Poté sem ale byly zavlečeny krysy, prasata a zavedeno zemědělství a příroda dříve bohatá a rozmanitá byla vlivem člověka nenávratně poškozena. Ostrovní území se nadto díky své oddělenosti od zbytků území vyznačují vyšším výskytem endemických druhů, a proto ztráta jednoho druhu na tomto území většinou znamená ztrátu definitivní a v rámci celé biosféry. Celkově nižší druhová rozmanitost znamená menší množství alternativních vztahů a vyšší náchylnost k jakémukoliv narušení rovnováhy. Oproti tomu tropické pralesy s mimořádnou přírodní rozmanitostí byly činností člověka rovněž zasaženy a vzhledem k mimořádně křehkému ekosystému nenávratně poškozeny.

Charakteristika konkrétních oblastí

V následující části bakalářské práce budou popsány konkrétní východiska pro danou oblast, jež bude diskutována. Podrobněji budou popsány a dále diskutovány ostrovy Tasmánie, Madagaskar, Borneo, jež poskytují domov pro mnoho ze zásadních světových endemitů nejen z oblasti živočišné, ale i rostlinné. Ač se tyto ostrovy nacházejí každý na odlišné části planety, mají mnoho společného. Specifický ekosystém je zde více či méně ohrožen vlivem člověk, ať už zemědělstvím, těžbou, pytláctvím či rozšiřováním městských aglomerací. Cestovní ruch se na tomto rovněž významně podílí, a proto je nutné, najít pro turismus takovou cestu, která nebude svou podstatou narušovat přirozené řády přírody.

Na všech z těchto ostrovů se nacházejí národní parky a přírodní rezervace významné pro celý svět, avšak zřízení rezervace nesmí být chápáno jako jediný prostředek pro ochranu životního prostředí a unikátních ekosystémů v oblasti. Ochrana životního prostředí je komplikovaným oborem, jenž je úzce provázán s každým z konkrétních odvětví hospodářství a je tedy nutné k ní přistupovat na každém z dále diskutovaných ostrovů individuálně. Udržitelnost cestovního ruchu v návaznosti na ochranu životního prostředí je třeba řešit v návaznosti na kulturní aspekty specifické pro danou oblast, životní styl obyvatel, normy v místním cestovním ruchu a rovněž na zranitelnost ekosystémů.

Cestovní ruch v každé z těchto oblastí je třeba směřovat nekonzumním způsobem. Je nezbytné se zaměřit na sledování dynamiky destinačního prostředí a předem si určit a snažit se zamezit „nezdravým“ formám cestovního ruchu, tzv. pseudoturismu.

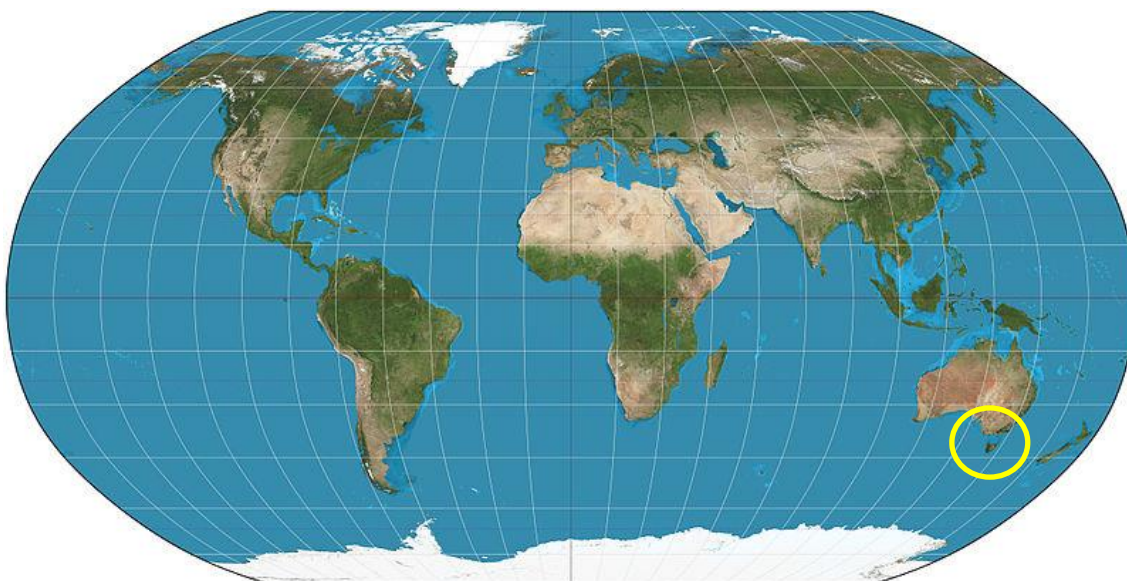
4.3.1 Charakteristika oblasti Tasmánie

Jak uvádí Lonely Planet (2017), ostrov Tasmánie představuje drobnou zemi, zhruba stejně velkou jako Irsko, která poskytla dostatek prostoru pro vývin spousty mimořádných druhů rostlin a živočichů. Výstřední zástupci z oblasti místní fauny napomáhají budovat lákavý a tajemný vzhled Tasmánie a poskytují cestovatelům mnoho možností, plánovaných i spontánních, k zahlédnutí ve volné přírodě nejen známého d'ábla medvědotivého, ale rovněž i ptakopyska nebo husu kuří. Nespoutaná příroda spolu v kombinaci s endemickými živočichy představuje unikátní podívanou pro každého návštěvníka v jednom z nejdůležitějších přírodních dědictví světa.

4.3.1.1 Základní informace

Tasmánie je vzdálená okolo 240km jižně od města Victoria a je jediným ostrovním státem, jež náleží jako územní celek oficiálně k Austrálii. Je rovněž australským nejmenším ostrovem. Jak dále uvádí Lonely Planet (2017), včetně pobřežních ostrovů náleží Tasmánským ostrovům plocha okolo 68 000 čtverečných metrů, což je jenom o trochu více, než má například ostrov Srí Lanka. Na východ leží

Tasmánské moře, jež odděluje Austrálii a Nový Zéland. Na jihu obklopuje Tasmánii Jižní oceán, který sahá až Antarktidě.

Obr.1 Geografická poloha Tasmánie

Zdroj: Strebe (2011)

Většina cestovatelů, jak navazuje Lonely Planet (2017), se na Tasmánii dostane letadlem z pevniny Austrálie během hodiny až dvou. Na mapě vypadá sice ostrov přístupně, ve skutečnosti je ale daleko v podstatě odkudkoliv. Tasmánie představuje nejkompaktnější, ale zároveň jeden z nejrozmanitějších států vůbec. Na rozdíl od Austrálie, ve které je většina území rovinná, Tasmánie představuje převážně kopcovitou krajinu, přičemž nejvyšším bodem je hora Mount Ossa se svou výškou 1617m.

Tasmánie, dle Lonely Planet (2017) má velice komplikované pobřeží plné zátok a mělkých pláží. Široká ústí řek jsou výsledkem rostoucí mořské hladiny po poslední době ledové. Celá krajina Tasmánie je ústupem ledovců znatelně ovlivněna. Většina západního pobřeží je zkroucena mnohými pohořími, hřebeny hor a ohromnými oceánskými plážemi. Podnebí zde není zcela přívětivé, pobřežní linie je ponořena v nekompromisní mořské hladině, kde roční výše srážek dosahuje až 50mm. Při současné přelidněnosti planety je příroda, jež je nedotčená takovým způsobem, mimořádně vzácná. Ať už pohoří na západě, jezera, deštné pralesy a divoké řeky jsou velkým lákadlem ať už pro pěší turisty, příznivce dobrodružnější formy cestovního ruchu nebo fotografy.

Ačkoliv na západním pobřeží Tasmánie se stále drží těžké dešťové mraky, na východě ostrova se většinou rozplynou a dávají tak vyniknout překrásným slunným plážím s malými městečky, které jsou známé z typických fotografií. Úrodné pláně oblasti Midlands tvoří zemědělské srdce. Vyskytují se především na východ od drsné střední vysočiny, ale ne tak daleko, aby zde byli dešťové srážky anomálií. Přesto je tu zemědělství udržováno v takovém měřítku, aby nenarušovalo přirozené chody přírody a zdejší ekosystémy.

Jak dále uvádí Lonely Planet (2017), výrazný podíl celé země, okolo 40 %, je vyhrazeno pro národní parky a rezervace Tasmánie. To je více než v jakémkoliv jiném státě na světě. Tasmánská Organizace pro ochranu přírody řídí více než 800 rezervací, včetně 19 národních parků, jež zabírají přes 27 000 metrů čtverečných. Více než 2000km cest pro pěší turistiku, obklopených unikátní faunou a florou, znamenají neskutečnou podívanou nejen pro milovníky přírody, pozorovatele divočiny a rovněž fotografy. Tasmánie nabízí pro své návštěvníky nejen poznávací turistické výlety, ale rovněž organizované plavby po řece, či vyhlídkové lety, vše pod dohledem školeného a zodpovědného personálu, aby nedocházelo ke zbytečnému poškozování přírody.

Všechny národní parky, které Tasmánie nabízí, představují celkově jedny z nejlepších zážitků. Přístup veřejnosti do těchto chráněných oblastí je místní vládou podporován, musejí být ale dodržována jasně daná pravidla a regule. Dle Lonely Planet (2017) je základním pravidlem nepoškozovat či jinak upravovat přírodu a přirozené prostředí v národních parcích a zejména je nutné dodržovat zákaz krmení divokých zvířat. Většina parků je pro cestovatele snadno dostupná pomocí prakticky jakéhokoliv silničního dopravního prostředku, ale dva z parků – Savage River v samotném srdci ostrova a park Kent Group jsou prakticky nepřístupné. Dalším z hůře dostupných parků je Wall of Jerusalem, ke kterému nevede téměř žádná zpevněná cesta, poblíž je ale parkoviště a pěšky se sem dá dojít během 30 minut. Veškeré poplatky návštěvníků národních parků jdou převážně na další rozvoj chráněných krajinných oblastí a ochranu přírody celkově. Z těchto peněz jsou opravovány cesty, toalety, vyhlídky a co je nejdůležitější, stavěny kempy, které jsou v dokonalé souhře s okolní přírodou, především je usilováno o co nejmenší narušení a ekologickou zátěž.

Nejlepší možné období pro návštěvu Tasmánie je zřejmě během léta, kdy je možné si vychutnat dlouhé a teplé dny na pláži. Zimní měsíce ale leckdy v Tasmánii nabízejí i sněh a je tak možné spatřit místní přírodu ve zcela novém měřítku. Každé období má v Tasmánii ale své kouzlo. Na podzim je počasí velmi přívětivé a prořídle lesy poblíž pláží mění barvy. V zimě je možné pozorovat zasněžené vrcholky hor a na jaře je zase možné spatřit obrovské množství rozličných kvetoucích rostlin, jež Tasmánie nabízí nepřeberné množství a z větší části jsou zde opět druhy endemické.

4.3.1.2 Pět národních parků Tasmánie

Jak uvádí Fletcher (2017), nejmenší z australských ostrovů, Tasmánie, má spoustu, co nabídnout. Přes 40 % území zabírají národní parky či přírodní rezervace. Následující text bude věnován deseti národním parkům, které na tomto ojedinělém území lze navštívit a procestovat.

Národní park Freycinet

Obr.2 Národní park Freycinet

Zdroj: Iqbal (2018)

Spolu s Národním parkem Mount Field byl Freycinet prvním regionem na Tasmánii, který byl v roce 1916 pojmenován po národním parku, jak uvádí Fletcher (2017). Fascinující kombinace granitových skal, strmých přímořských útesů, azurového moře a rozsáhlých písčitých pláží je hlavním důvodem, proč právě tento národní park přitahuje pozornost tolika návštěvníků. Hlavním lákadlem tohoto parku je pláž Wineglass, která je zahnutá do perfektního oblouku a je vzdálená pouze 30 minut pěšky parkoviště, kam běžně jezdí i organizované autobusové svozy. Již pro trochu zdatnější turisty nabízí tento park možnost výstupu na horu Amos. Jedná se o zhruba tříhodinovou pěší túru, která se

návštěvníka odmění nezapomenutelným výhledem na celý Národní park Freycinet i rozlehlé okolí.

Národní park Cradle Mountain

Obr. 3 Národní park Cradle Mountain

Zdroj: Elwin (2018)

Národní park Cradle Mountain je bez diskuze nejoblíbenější a nejnavštěvovanější přírodní destinací na celém ostrově. Dle Fletcher (2017), toto místo svého návštěvníka nezklame ať už divokou přírodou či volně se pohybující zvěří. Cradle Mountain může také nabídnout ubytování v luxusním hotelu Pumphouse Point, odkud lze podnikat krátké procházky parkem v mírných deštných pralesích s četnými vodopády, jezery a alpskými pláněmi s výhledem na impozantní hory. Pro náročnější turistiku je tu k dispozici Overland Track – náročná, šestidenní vysokohorská túra přes celý národní park.

Národní park Tasman

Obr. 4 Národní park Tasman

Zdroj: HEMA Maps (2017)

Dalším velice oblíbeným parkem je, dle Fletcher (2017), park Tasman. Pro jeho návštěvu bude už ale návštěvník potřebovat lepší turistické vybavení. Tato trasa vede 46 kilometrů podél pobřeží Port Arthur do Fortescue Bay dává možnost navštívit nejvyšší mořský útes na jižní polokouli, který měří až 300 metrů. Na celé trase je možné se domluvit na prohlídce s průvodcem a odborným komentářem, ale i bez něj jen jako pěší výlet. Projít celou trasu trvá přibližně čtyři dny a vede přes mnoho nejpozoruhodnějších pobřeží v zemi.

Bay of Fires, Národní park Mt. William

Obr. 5 Národní park Mt. William

Zdroj: Louise (2015)

Na severovýchodním pobřeží Tasmánie se nachází další s turisticky atraktivních přírodních památek. Tzv. „Zátoka ohně“ leží, dle Fletcher (2017), částečně uvnitř Národního parku Mt. William a částečně uvnitř chráněné krajinné oblasti Bay of Fire. Azurová moře kontrastují s čistě bílými písčnými plážemi a oranžovo-rudým lišejníkem, který pokrývá žulové balvany v zátocce a právě on dal vzniknout názvu zátoky.

Existuje celá řada buď samostatných, nebo řízených procházek se školeným průvodcem, na kterých může návštěvník objevovat přírodní úkazy a divokou zvěř v celém okolí. Tato oblast je také proslulá šnorchlováním v průzračné vodě zátoky, rybolovem, který je zde stále v omezeném množství a na povolení legální či kempováním. To vše samozřejmě s ohledem na zachování nepoškozené a čisté krajiny.

Národní park Ben Lomond

Obr. 6 Národní park Ben Lomond

Zdroj: Blakers (2019)

Posledním z mnoha turisticky atraktivních národních parků Tasmánie, který bude představen v této práci, je Národní park Ben Lomond. Ten, jak dále uvádí Fletcher (2017), je nádhernou horskou plošinou která se táhne 14 kilometrů na délku a je široká 6 kilometrů. Nejvyšší vrchol náhorní plošiny, Legges Tor, je viditelný z většiny severního poloostrova Tasmánie a je druhým nejvyšším bodem Tasmánie s 1572 metry. Ben Lomond je jediné místo na ostrově se sněhovou pokrývkou. Stejně jako turistické stezky s vynikající krásou alpské a ledovcové krajiny jsou zde ale i sjezdovky vhodné pro milovníky zimních sportů.

4.3.1.3 Endemická flóra a fauna

Jak uvádí Plesník a Pelc (2015), Tasmánie možná na první pohled působí jako nevýrazný kousek země na jihu mnohem větší australské pevniny. Bez okolních ostrovů zabírá plochu okolo 65 000 km², tzn. rozlohou jen o něco menší než je rozloha České republiky.

Přírodu tohoto jižního australského svazového státu po staletí ovlivňovaly a utvářely dva spolu úzce související jevy. Konec poslední doby ledové (glaciálu) před 12 000 – 8 000 lety způsobil, jak dále píše Plesník a Pelc (2015), zaplavení území mezi dnešní Tasmánií a Austrálií a vytvořil tak Bassův průliv. To vedlo ke

geografické izolaci ostrova a následnému vzniku jedinečných živočišných a rostlinných druhů – endemitů a rovněž všemožných poddruhů planě rostoucí flory. Strídání glaciálů a interglaciálů, tedy dob ledových a meziledových, podobných těmto jevům ve střední Evropě, změnilo nenávratně krajinu do podoby, jež má dnes. Právě vysoké horské masivy jako v Národním parku Ben Lemond, přírodní kamenná brána parku Tasman či hluboká údolí Národního parku Cradle Mountain jsou výsledkem těchto procesů a dávají Tasmánii přívlastek nejhornatějšího státu Australského svazu.

Dle Plesníka a Pelce (2015), místní podnebí, v létě poměrně teplé, ale ne tak horké jako na pevnině a v zimě, která je zde od června do srpna, s mohutnou sněhovou nadílkou a ve vnitrozemí mrazy, je natolik odlišné od zbytku australských ostrovů, že představovalo ideální podmínky pro vývoj organismů, které se nikde jinde na světě nevyskytují. Vačnatci brodící se hlubokým sněhem jsou tu poměrně běžným jevem.

Jak dále uvádí Plesník a Pelc (2015), ochrana přírodního bohatství má v Tasmánii velkou tradici. Počátkem nebyly stejně jako třeba v USA kroky uvědomělých politiků, ale spíše iniciativa občanů. Roku 1885 byla založena první chráněná rezervace na ochranu Russelových vodopádů a další chráněné krajinné oblasti na sebe nenechaly dlouho čekat. Dle posledních údajů se mluví o 40 % z celkové plochy Tasmánie, jež zabírají národní parky a přírodní rezervace.

Endemická flóra Tasmánie

Před 50 miliony lety, jak dále uvádí Plesník a Pelc (2015), byly ještě na Zemi pouze dva superkontinenty, které se postupem času oddělily do podoby světa, jaký známe teď. Součástí jednoho z těchto dvou superkontinentů, Gondwany, byla právě Tasmánie. Právě toto zapříčinilo, že většina příbuzných druhů těm tasmánským se nenachází v Austrálii, jak by se na první pohled mohlo zdát, ale spíše v Jižní Americe nebo na Novém Zélandu. Na Tasmánii je rovněž možné nalézt rostliny, které svým původem spadají spíše na Antarktidu ještě v době, kdy nebyla z větší části pouze nehostinnou ledovou pustinou. Mezi tyto rostliny patří například stálezelený jehličnan, který ale připomíná spíše listnáče spadající do čeledi nohoplodovitých (*Podocarpaceae*) či blahočetovitých (*Araucariceae*).

V současnosti převládajícím endemitním rostlinným druhem jsou např. blahovičnický (*Eucalyptus* spp.) a přesličník (*Casuarina* spp.).

Obr. 7 Les eukalyptů na Mount Wellington

Zdroj: Adavyd (2013)

Endemická fauna Tasmánie

Oddělenost Tasmánie a Austrálie je obzvláště patrná, jak dále uvádí Plesník a Pelc (2015), na širokém spektru endemitů mezi živočichy. Například z místních žab je celkem 11 druhů endemických pro tuto zoografickou oblast, tři z těchto druhů jsou specifické výhradně pro Tasmánii a druhy z čeledi rosničkovitých (*Hylidae*) a paropuchovitých (*Myobatrachidae*) jsou dalším z příkladů gowandských organismů.

Vombat obecný

Dalším z nespočtu živočichů specifických pro Tasmánii ale i Austrálii je vombat obecný. Jak uvádí Triggs (2010), největším savcem, který si hloubí nory, je vombat. Vlastně je v hloubení nor natolik dobrý, že mu původní domorodí obyvatelé přezdívali „badger“, tedy jezevec, ačkoliv nejbližším příbuzným vombata je spíše koala. V Tasmánii je vombat běžně se vyskytujícím živočichem, zejména v severovýchodní části státu. Nicméně, kvůli stále vyšší intenzitě osidlování bývá často vytlačen ze svého původního území. Dále jsou velkým nebezpečím volně

pobíhající psi, projíždějící auta či jedové nástrahy, které farmáři často umisťují na obranu úrody proti králíkům a klokanům.

Obr. 8 Vombat obecný

Zdroj: Šokující planeta (2016)

Jak uvádí Austin (1995) nejlépe lze přispět k ochraně vombatů přizpůsobením svého chování a chování k přírodě. Pokud si na ostrov návštěvník přiveze psa, je povinen ho zajistit tak, aby se nemohl pohybovat a dělat hluk v místech, která obývají vombati. Dále Austin uvádí, že pokud například vombati poškozují ploty místních obyvatel, jelikož jim brání v pohybu, je vhodné na ně umístit malé branky, které umožní procházet vombatům, ale už ne větším zvířatům. Při pohybu po ostrově je třeba dbát značení upozorňujícího na volně se pohybující zvěř, při srážce s vombatem je ohroženo nejen zdraví zvířete, ale i celé posádky vozu – až metrový, 35 kilo vážící vombat může znamenat při střetu značné riziko.

Ďábel medvědovitý

Další z notoricky známých Tasmánských endemitů, ďábel medvědovitý nebo také tasmánský čert, nedostal své jméno pro nic za nic. Jak uvádí National Geographic (2017), ďábel medvědovitý má velice tvrdohlavou a výbušnou povahu. Pokud nabyde sebemenšího dojmu, že je ohrožen predátorem, bojuje s rivalem v době páření či jen brání svoje území, potravu, nebo mláďata, dovede se okamžitě dostat do stavu naprosté zuřivosti. Rovněž jeho vyčnívající zuby a vrčení z hloubky hrudníku domorodým osadníkům připomínalo právě zmíněného ďábla.

Obr. 9 Ďábel medvědovitý

Zdroj: Cortopassi (2017)

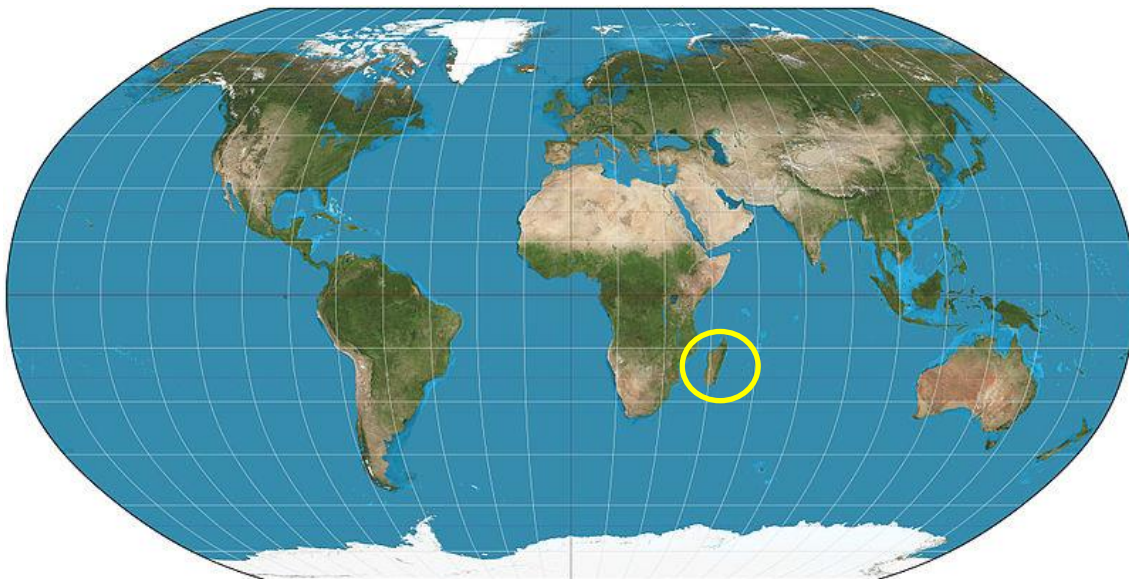
Jak dále uvádí National Geographic (2017), ačkoliv byli dříve d'áblové hojně rozšířeni po celé Austrálii, v současnosti se řadí k ohroženým druhům a vyskytují se již výhradně na Tasmánském ostrově. Jejich druh může návštěvník potkat prakticky kdekoliv na celém území, ale jejich hlavním teritoriem je prales či buš na skalnatých útesech. Jelikož biologové spekulují, že jedním z možných důvodů jejich vyhynutí na pevnině bylo rozšíření psa asijského a psa dingo ve volné přírodě, je v Tasmánii zejména dbáno na to, aby k ničemu podobnému nedošlo.

Ale ani psi pečlivě hlídání u domů nejsou zárukou přežití tohoto druhu. Jak National Geographic (2017) dále uvádí, v devadesátých letech minulého století bylo odhaleno rychle se šířící nádorové onemocnění (DFTD). Toto zvláštní postižení způsobuje u zvířat tvorbu deformací v oblasti hlavy, což jim znesnadňuje lov a příjem potravy a d'ábel nakonec uhynie na podvýživu. Jelikož zatím nikdo nedokázal přijít na příčinu, byla na záchranu tohoto výjimečného tvora vytvořena organizovaná skupina biologů, kteří skupiny zvířat, u kterých se nemoc nevyskytuje, izoluje a cíleně je množí, aby nedošlo k jeho postupnému vyhynutí.

4.3.2 Charakteristika oblasti Madagaskaru

Dle Zijlma (2019), je Madagaskar bezpochyby jedním z nejvíce fascinujících zemí afrického kontinentu a zcela jistě tím nejunikátnějším. Ostrovní stát, který je

obklopen křišťálově průzračnými vodami Indického oceánu představuje jednu z nejkrásnějších podívaných, navíc nabízející přírodu plnou jedinečné fauny a flory. Stejně jako je tomu u Tasmánského ostrova na jihu Austrálie i tento ostrov překypuje divočinou, kterou nelze pozorovat nikde jinde na zemi. Ať už návštěvníka přilákají otevřené pláže, potápění, místní kultura a kuchyně či tlupy lemuru šplhající na obrovské baobaby, to vše zde může najít.

Obr.10 Geografická poloha Tasmánie

Zdroj: Strebe (2011)

Jak dále uvádí Zijlma (2019), nejlepším obdobím pro návštěvu Madagaskaru je v sezóně od května do října, kdy jsou teploty příznivé a srážky na nejnižším bodu. V období dešťů mohou pro turisty představovat nebezpečí četné cyklony.

4.3.2.1 Pět národních parků Madagaskaru

Jak uvádí STELLA Travel (2017), po tom, co se před zhruba 160 miliony lety Madagaskar oddělil od zbytku Afriky, si stejně jako Tasmánie vytvořil specifické prostředí s velkou biologickou diverzitou. Tato výjimečná ukázka fauny a flory je ale v současnosti velice ohrožena, nejen rozšiřujícím se zemědělstvím, ale i pytláčením. Proto je velká pozornost věnována vytváření nových přírodních rezervací, chráněných oblastí a národních parků spolu s budováním infrastruktury, která by je nenarušovala. Rovněž je velká péče věnována výchově dětí a mládeže k ochraně životního prostředí.

V návaznosti STELLA Travel (2017) uvádí, že roku 2007 bylo do světového dědictví UNESCO zařazeno šest místních národních parků pod názvem Rainforests of the Atsinanana.

V následujících odstavcích bude popsáno pět z těchto národních parků.

Národní park Marojely

Dle Novalja (2018) je Národní park Marojely jedním z nejkrásnějších na Madagaskaru. Nejsou zde pouze tropické deštné pralesy, ale i mnoho skalních útesů a endemitních rostlin i živočichů. Pravým unikátem je kriticky ohrožený druh lemura – sifaka bílý.

Jak dále uvádí Novalja (2018), Marojely leží na rozlehlém pohoří, které se táhne od severozápadní části Madagaskaru až k jižnímu poloostrovu Masoala, přičemž výchozím bodem pro národní park je malé město Andapa a také vesnice Manantenina.

Návštěvník, který do parku přijel obdivovat, jak dále píše Novalja (2018), ať už dechberoucí přírodní scénérii či místní biodiverzitu, si může k přespaní vybrat hned ze tří různých kempů, které zde byly za tímto účelem vybudovány. Součástí je samozřejmě jednoduchá chatka či přístřešek pro přípravu pokrmů. Stejně jako v každém jiném národním parku na Madagaskaru, je i zde nutné si najmout odborného průvodce.

Obr.11 Národní park Marojely

Zdroj: Madagascar holiday (2018)

Z hlediska biodiverzity, jak dále uvádí Novalja (2018), lze v tomto národním parku nalézt až 11 druhů lemurů, 118 druhů rozličného ptactva, 77 druhů obojživelníků a plazů a také až 275 druhů kapradin, 35 druhů palem a mnoho orchidejí. Je možné téměř s jistotou říci, že mnoho dalších druhů zůstalo zatím pro vědce skryto.

Národní park Masoala

Jak uvádí Natural World Safaris (2019), Národní park Masoala představuje největší chráněnou krajinnou oblast na celém Madagaskaru (2,300 km²) a rovněž jednu z nejméně navštěvovaných, proto je park vhodný zejména pro ty, kteří si chtějí užít prozkoumávání přírody v relativním soukromí.

Obr.12 Národní park Masoala

Zdroj: Aktar (2018)

Jak dále uvádí Natural World Safaris (2019), je tento národní park rovněž jedním z mála míst na Madagaskaru, kde deštný prales zasahuje až přímo k mořskému břehu. Vytváří tak naprosto unikátní biotop, který lze obdivovat na procházce po několika rozličných pěších okruzích – v tomto specifickém prostředí lze najít více než polovinu z celkového množství fauny a flory nacházející se na Madagaskaru. Vyskytuje se zde celkem 19 druhů lemurů, opic a poloopic, včetně vzácného a kriticky ohroženého variho červeného či ksoukola ocasatého.

Národní park Ranomafana

Dle Travel Madagascar (2017), je Ranomafana nejvíce navštěvovaným parkem na Madagaskaru, to především z důvodu snadné přístupnosti, kvalitní infrastruktury a nepříliš náročnému terénu, jako je tomu v jiných lokacích. Park byl založen roku 1991 po objevu kriticky ohroženého lemura zlatého, který se právě na tomto místě vyskytuje.

Obr.13 Národní park Ranomafana

Zdroj: Chodhury (2019)

Dále se, jak uvádí Travel Madagascar (2017), v Národním parku Ramonafa vyskytuje spolu s lemurem zlatým ještě dalších 11 druhů lemurů. Mezi nimi je i například vari černobílý a již zmiňovaný ksoukol. Rovněž v tomto místě je možné najít až 115 druhů ptáků, z nichž je 30 endemických (kurolec crossleyův či pitovec hedvábný), 62 druhů plazů, 98 druhů žab, 90 motýlů a až 350 druhů pavoukoců. Mnoho z těchto druhů může návštěvník spatřit pouze v noci a některé druhy chameleonů navíc až po přímém nasvícení baterkou, kdy jim kůže světélkuje bíle. Místní flóra nabízí různé druhy stromů s vzácnými dřevy, palmy, orchideje či masožravé rostliny. Mnoho z nich je užíváno pro lékařské účely.

Jak dále uvádí Travel Madagascar (2017), návštěvník si zde může zvolit z pěti turistických tras, rozdělených dle délky a náročnosti a rovněž, stejně jako v jiných parcích Madagaskaru, využít možnost přenocování v připravených kempech

Národní park Zahamena

Ve východní části ostrova, jak také uvádí Travel Madagascar (2017), se nachází další z národních parků Madagaskaru – park Zahamena. Celková rozloha areálu je 643 km², ale pouze 423 km² je volně přístupných pro veřejnost. Zbytek náleží k uzavřené přírodní rezervaci.

Dle Travel Madagascar (2017), je park rozdělen do dvou sektorů, které jsou od sebe odděleny chatovou oblastí pro turisty. Toto místo je stále málo probádáno, a proto zde i nadále pracují výzkumné skupiny vědců a sbírají nové a nové informace o místní biodiverzitě. Terén je zde velmi komplikovaný, převážně kopcovitý s velmi hustým pralesním porostem.

Obr.14 Národní park Zahamena

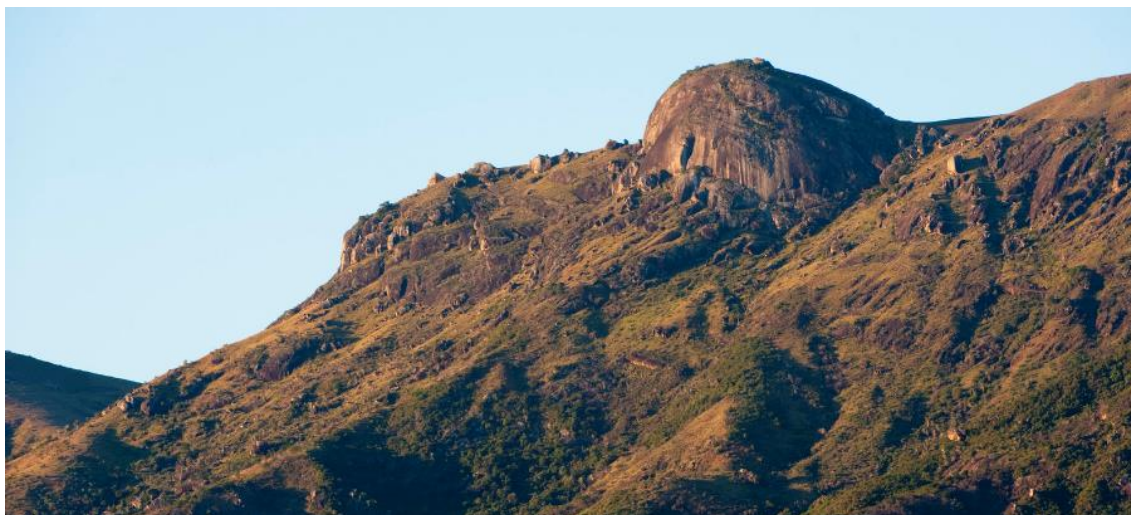
Zdroj: Retail designer (2016)

Národním parku Zahamena je, dle Travel Madagascar (2017), útočištěm mnoha rozličných endemických živočichů i rostlin. Lze zde spatřit až 45 druhů savců, z toho 13 druhů lemurů, jako lemur indri nebo hapalemur, vyskytující se pouze v tomto národním parku u jezera Alaotra. Rovněž je možné v parku zpozorovat zhruba 112 druhů obojživelníků (67 z nich lze spatřit pouze na Madagaskaru) – tato oblast je tedy na výskyt endemického ptactva nejbohatší. Krom výše zmíněného se v parku vyskytuje i 29 specifických druhů ryb, 46 druhů plazů. Flóra je tu stejně pestrá jako fauna – 60 druhů orchidejí, 20 druhů palem a až 500 druhů endemických dřevin, to vše na tomto unikátním místě.

Národní park Andohahela

Ačkoliv byl tento národní park, jak uvádí Travel Madagascar (2017), založen již v roce 1939, pro turisty byl otevřen až roku 1998. Nachází se v jihovýchodní části ostrova a nabízí perfektní přehled fauny, flory a celé krajiny.

Jak dále uvádí Travel Madagascar (2017), místní výborně fungující management parku kombinuje ochranu životního prostředí s udržitelným rozvojem oblasti nejen z hlediska turismu, ale i lokálních komunit. To bylo již několikrát oceněno prestižními cenami. Jedním ze zavedených opatření je například odvádění části z výdělků na vstupném přímo na podporu místních farmářských, zemědělských a včelařských projektů.

Obr.15 Národní park Andohahela

Zdroj: Madagascar's Ministry of Tourism (2017)

Výjimečná rozmanitost lokalit je patrná ve vysoké druhové rozmanitosti, jak uvádí Travel Madagascar (2017). Lze tu najít 130 druhů ptáků, 67 druhů plazů (včetně některých opravdu kriticky ohrožených gekonů, hadů a želv) a 50 druhů obojživelníků. Co se týče flory, lze zde pozorovat až 1000 druhů rostlin a stromů (například ravenala madagaskarská – „palma poutníků“).

Jak dále uvádí Travel Madagascar (2017), park je rozdělen do tří zón:

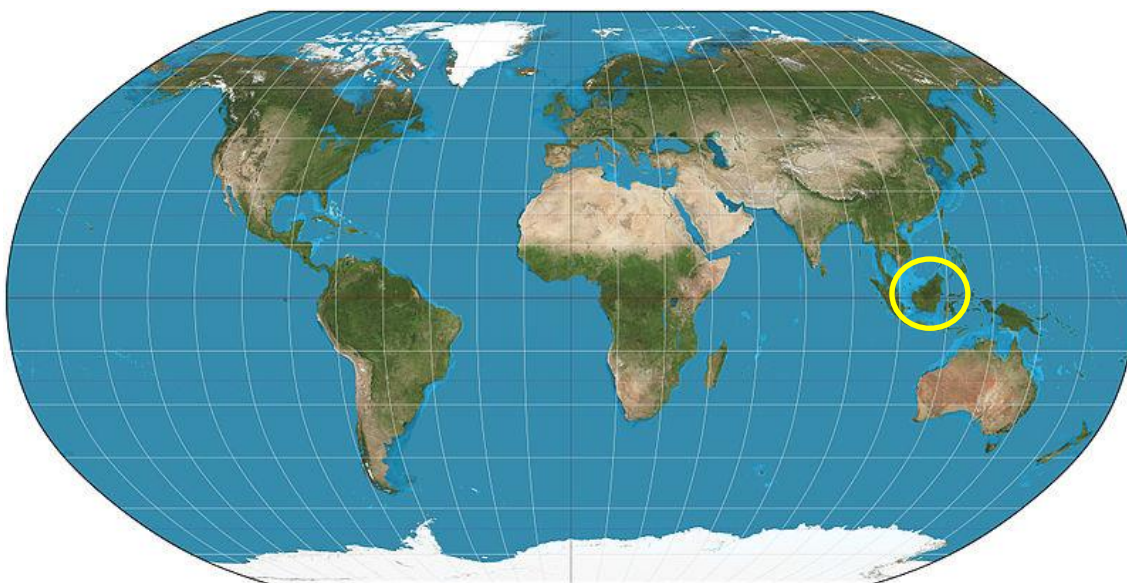
- 1) Zóna Malio – výhradně deštný prales, nejméně navštěvovaná oblast. Zde je možné spatřit především různé druhy vegetace (divoká vanilka,

orchideje) a také mnoho ptáků. Tuto oblast je povoleno navštívit pouze v období sucha.

- 2) Zóna Ihazofotsy-Mangatsiaka – převážně suchý, trnitý les, domov mnoha lemuru, plazů a zvláštních druhů ptáků, rovněž zde lze najít endemické rostliny z čeledi Didiereovité.
- 3) Zóna Tsimelaha – tento úžasný les s nádhernou krajinou poskytuje útočiště mnoha plazům, drobným savcům a je jediným místem na světě, kde roste dvojdomá palma (*bismarckia nobilis*).

4.3.3 Charakteristika oblasti Borneo

Jak uvádí Ray (2016), Borneo je ostrovem v jihozápadní části Tichého oceánu a je třetím největším ostrovem na světě, rozlohou srovnatelný pouze s Grónskem nebo Novou Guineou. Na tomto ostrově se nacházejí celkem tři samostatně fungující státy – Indonésie, Malajsie a Brunej.

Obr.16 Geografická poloha Bornea

Zdroj: Strebe (2011)

Jak dále uvádí Ray (2016), Borneo je z větší části pokryto hustými deštnými pralesy s ideálními podmínkami pro vývoj široké škály rozličné fauny a flory. Běžně se zde vyskytují rozsáhlé porosty teky obrovské (teakové dřevo), tropických dubů, různých jehličnanů a tvrdých dřevin z čeledi dvojkrídláčovitě. Lesy jsou také známé pro hojné epifyty, tedy rostliny, vyskytující se na jiných dřevinách, aniž by

na nich ale parazitovaly, či největší květinu na světě – raflézii arnoldovu. Savci na tomto ostrově zahrnují bornejského leoparda (*Neofelis diardi*), kahau nosatého a jiná pozoruhodná zvířata jako orangutany, gibbony, slony a mnoho druhů ptáků, ryb a hmyzu.

4.3.3.1 Tři národní parky Bornea

Jak uvádí Livingstone (2019), nejvýznamnější provincií Bornea neboli Kalimantanu, je Sarawak. Ta je známá svými jedinečnými národními parky s unikátní faunou a florou. Nejrozhledlejším a rovněž nejnavštěvovanějším národním parkem této provincie je Gunung Mulu. Jedná se o pestrá krajina, kterou tvoří džungle v kombinaci s nezvyklými skalními útvary, roklemi a propastmi a překvapivě čistými řekami, které dali možnost vzniknout mnoha druhům endemických ryb a obojživelníků.

Dle Albiston (2017), provincie Sarawak je místem s největšími jeskyněmi světa a jednoho z nepestřejších ekosystémů vůbec. Stát Malajsie a celé Borneo je tak plné přírodního bohatství, že může být pro návštěvníka těžké vybrat si, které parky a památky navštívit. Kromě Gunung Mulu je pro pozorování pralesních zvířat v jejich přirozeném prostředí více než vhodný Národní park Bako, kde lze spatřit různé druhy prasat či primátů, na výskyt žab a jiných obojživelníků je zase bohatý Národní park Kubah.

Národní park Gunung Mulu

Dle World Heritage Datasheets (2011), Národní park Gunung Mulu je nejintenzivněji studovanou oblastí tropického krasu na světě. Dominuje mu Gunung Mulu, druhá nejvyšší hora v Sarawaku se svými deštnými pralesy, divokými řekami v hluboce řezaných kaňonech, čistými vápencovými vrcholky, dlouhými jeskynními průchody a obrovskými jeskyněmi. Zdejších 295 kilometrů jeskyní ukazují klasické podzemní geomorfologické rysy, které odhalují evoluční historii starou více než 1,5 milionu let. Patří mezi ně jeden z nejlepších příkladů zborcení v krasovém terénu - komora Sarawak, největší jeskynní komora. Nad i pod zemí park disponuje širokou škálou endemických zvířat a rostlin v sedmnácti vegetačních zónách. V jeskyních se nacházejí miliony hejn netopýrů a poskytují vynikající možnosti k vědeckému studiu původu jeskynní fauny.

Obr.17 Gunung Mulu

Zdroj: White (2008)

Obr.18 Jeskyně Gunung Mulu

Zdroj: Sarawak attractions (2012)

Jak dále uvádí World Heritage Datasheets (2011), vápencové podloží a vyšší poloha dala vzniknout mnoha nezvyklým rostlinám. V tomto prostředí s širokým spektrem mikroklimatů a sedmnácti vegetačními zónami se vyskytuje více než 3500 druhů rostlin z toho 1500 kvetoucích. Roste zde mnoho druhů vápencových lesů s nespočtem endemických vápenatých druhů. Patří mezi ně suťový les, skalní vegetace, nížinný horský les, výšinový horský les a jeskynní vegetace. Vápencová flóra je jednou z nejrozmanitějších a nejlépe dochovaných v jihovýchodní Asii. Příklady takových druhů zahrnují podpětovité jako například *monophyllae beccarii* nebo *monophyllae horsfieldii*, dále pak endemickou palmu *salacca rupicola*, jež se vyskytuje na vápencových římsách.

Co se týče místní fauny, jak dále uvádí World Heritage Datasheets (2011), místní bohatá škála rozličných živočichů včetně 200 druhů jeskynní fauny, 81 druhů savců, 270 druhů ptáků, 55 druhů plazů a 48 druhů ryb. Mezi savci se vyskytují i takové unikáty jako luskoun ostrovní, či dva druhy endemických veverek – veverka bornejská a veverka holouchá. Místní rozsáhlé jeskynní komplexy obývá až 12 druhů netopýrů. Obří kolonie těchto létajících savců čítají až několik milionů kusů a jsou proto největší na světě. Mnoho z místních druhů, včetně netopýrů, je nejen označeno jako endemické, ale rovněž kriticky ohrožené.

Národní park Bako

Národní park Bako je, dle Visit Sarawak (2019), prvním národním parkem založeným na Borneu a představuje perfektní místo pro seznámení s místní divočinou. Ačkoliv je relativně malý (27 km²), lze zde pozorovat všechny možné druhy biotopů od bažinatých lesíků, přes mangrovové lesy či útesovou vegetaci. V Národním parku Bako je prakticky možné najít na jednom místě veškerou vegetaci, která se vyskytuje na celém ostrově a na rozdíl od ostatních parků na ostrově je zde téměř zaručeno, že návštěvník uvidí místní faunu na vlastní oči. Tlupy makaků a hulmanů stříbrných se potulují všude kolem spolu se skupinami prasat vousatých, které jsou na turisty natolik zvyklá, že nejsou téměř plachá. Veverky a různí drobní ještěři jsou tu také běžní. Návštěvníkům se samozřejmě doporučuje být co možná nejvíc zticha, aby se šance na zahlédnutí divoké zvěře ještě zvýšila.

Obr.19 Národní park Bako

Zdroj: Visit Sarawak (2019)

V Národním parku Baku se vyskytuje přes 200 druhů opic, mezi nimi i kahau nosatý, zvláštní druh opice s výrazným čenicem, jak dále uvádí Visit Sarawak (2019), který se vyskytuje pouze na Borneu. Tyto zhruba 20 kilogramů vážící podivné tvory pokryté rudozlatou srstí s bílým ocasem lze pozorovat nejlépe hned ráno na stezkách Telok Delima a Telok Paku. Jsou ale výhradně arboreální, většinu života tedy tráví na stromech v mangrovových lesích, kde se pohybují v malých skupinách a pojídají mladé listy, plody a semena rostlin.

Národní park Kubah

Jak uvádí Visit Sarawak (2019), Národní park Kubah je vhodný pro nenáročný a příjemný jednodenní výlet z Kuchingu. Tento malý park (2 230 ha) se nachází na malé pískovcové náhorní plošině a může se pochlubit křišťálově čistými potoky a řadou malých vodopádů a jezírek vhodných ke koupání. Kubah je většinou pokryt smíšeným lesem, ale má také jeden z nejširších výběrů palem a orchidejí na Borneu. Pestrá škála divoké zvěře zahrnuje různé druhy primátů včetně endemických orangutanů, dále pak prase vousaté, rovněž bornejský endemit, jeleny, drobné hlodavce, zoborožce a mnoho druhů obojživelníků a plazů. Divoká zvěř kubahu však má tendenci se skrývat hluboko v lese, takže pro skutečné setkání se zvířaty je stále lepší Národní park Bako.

Obr.20 Národní park Kubah

Zdroj: Finbulous Travel (2016)

Jak uvádí Borneo Adventure (2019), Národní park Kubah si v posledních letech získal pověst skvělého místa, kam jít pozorovat žáby i jiné obojživelníky. Více než 60 druhů žab se nachází v Kubah, včetně jednoho z nejmenších druhů žáby na světě. Je jím *Microhyla nepenthicola*, malá žabka o velikosti hrášku, která se vyskytuje pouze na Borneu poblíž masožravých rostlin, jako například různých druhů reflézií. V parku je rovněž možné pozorovat ptáky, mezi nimi i datla tmavého, drozdka rezavohřbetého či šámu bělořitou.

5 Praktická část

5.1 Informační minimum – představení zájezdů

Milová (2017) ve svých zápiscích z cest uvádí, že Tasmánie je svět sám o sobě. Ačkoliv spousta lidí tvrdí, že kdo viděl Nový Zéland, už nemusí do Tasmánie, opak je pravdou. Milové taktéž ze začátku připadalo, že Tasmánie se Novému Zélandu velmi podobá, střídají se tu hory, jezera, vodopády a nádherné pláže a i vegetace v místní pokojné atmosféře je podobná. V čem je ale Tasmánie opravdu odlišná je divočina, která návštěvníka opravdu okouzlí. Nelze tu čekat žádnou moderní civilizaci s mrakodrapy a fastfoodem. Navíc zejména ve vnitrozemí, na rozdíl od Zélandu, se mnoho turistů nevyskytuje.

Jak cestovat?

Hlavní sezóna je v Tasmánii v období Vánoc, Milová (2017) píše, že v tomto období jsou letenky na ostrov nejdražší a mohou stát až 500€ (cca 12 700 Kč), v jiném období mohou být i za polovinu této ceny. Možností je také let do Melbourne v Austrálii, což vychází levněji a poté jet lodí přímo na Tasmánii do přístavu v Devonportu.

Na jak dlouho?

Při prvním pohledu na mapu působí Tasmánie v porovnání s Austrálií jako nepatrný ostrov. Pravda je ale ta, že rozlohou je srovnatelná s Českou republikou. Milová (2017) uvádí, že je třeba s tímto faktem počítat, zejména z důvodu delších přejezdů mezi jednotlivými místy. Navíc kvůli kopcovitému terénu jsou silnice klikaté a cesta po nich trvá déle. Nejde jet rychleji než 60 km/h.

Při plánu okružní jízdy po ostrově je ideální počítat s pobytem na 14 dnů. Pokud ale návštěvník počítá s intenzivní horskou turistikou, píše dále Milová, že i měsíc je pro Tasmánii málo.

Co s sebou?

Milová (2017) navštívila Tasmánii v nejteplejším období, ale i tak bylo běžné, že teploty zejména v horských oblastech klesaly i pod 10 stupňů. Teplé oblečení je tedy nutností a pro kempování určitě teplý spací pytel a deka. Pro výlet do Cradle

Mountain je dobré si přibalit i věci do deště a dobrou obuv, také je lepší mít s sebou pro všechny případy teplou bundu. Všechno ale záleží na aktuálním počasí a konkrétním místě. Repellent na ochranu proti komárům a jinému obtížnému hmyzu je nezbytný v každém období, důležité je mít i opalovací krémy. Tasmánie sice na první pohled vzbuzuje dojem věčně zataženého nebe, ale i tak se tu australské sluneční paprsky nezapřou.

Kdy Tasmánii navštívit?

Nejteplejší měsíce s minimálními srážkami jsou v Tasmánii od prosince do února, uvádí dále Milová (2017), kdy se průměrná teplota pohybuje okolo 22°C. Pršet tu ale může prakticky kdykoliv. Nejsnadněji lze slunečné počasí zastihnout na překrásných plážích Bay of Fires či v Národním parku Freycinet, zmíněných v teoretické části práce. Během místního léta je v Tasmánii nejvíce turistů, ale počasí je pro návštěvu neoptimálnější. V zimě jsou teploty sice velice podobné, ale počasí je více proměnlivé a nejde na něj úplně spoléhat.

Na co si dát pozor?

Požáry nejsou stejně jako déšť na Tasmánii výjimkou, jak píše Milová (2017). Některé druhy místní vegetace jsou na ohni přímo závislé, protože se díky němu rozmnožují (druh Banksia). O oblastech, ve kterých se zrovna šíří požáry se ale běžně informuje, takže se jim dá poměrně snadno vyhnout. Dále upozorňuje na nebezpečí, které zde představují hadi. Všeobecně je tu zvířat, nejen hadů, větší množství než na pevnině Austrálie, a tak je potřeba dbát nejen tedy na jedovaté hady a hmyz, ale i na případné střety se zvířaty a autem. Jak již bylo zmíněno, například srážka s poměrně velkým vombatem znamená nejen smrt zvířete, ale i ohrožení posádky vozu. Obezřetnost se tu více než vyplatí.

Mnohdy se turisté vyskytují v oblastech desítky i stovky kilometrů vzdálených od civilizace a s tím souvisí další problém, který zmiňuje Milová – chybějící telefonní signál prakticky po celé Tasmánii. Jediný místní operátor, Telstra, nemá moc dobré pokrytí, a tak v případě ohrožení nebo úrazu není mobilní telefon vůbec pojistkou pro případ nouze. V Tasmánii je to skutečná divočina.

5.2 Návrh zájezdů po Tasmánii

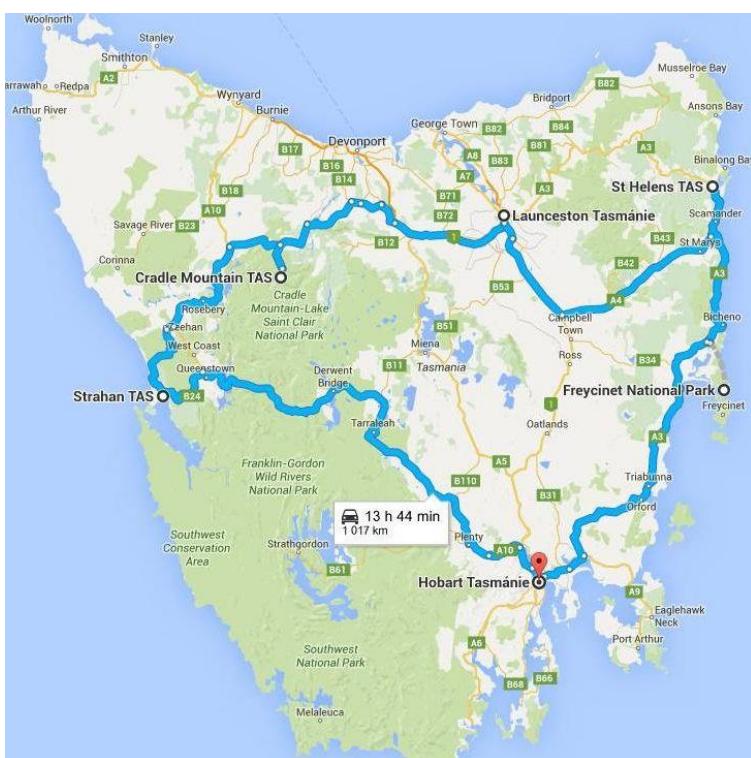
V následující části práce budou představeny tři zájezdy po Tasmánii od tří rozličných cestovních kanceláří, dvou tuzemských a jedné německé pro srovnání. Na základě těchto již existujících zájezdů bude autorkou vytvořen zájezd po Tasmánii dle vlastního uvážení.

Bude se jednat o dlouhodobější zájezdy pro menší skupiny či jednotlivce. Cílem bude návštěva místních národních parků v souladu s udržitelným cestovním ruchem a aktivní odpočinek účastníků.

Zájezd č. 1 – CK JEDU.cz

Zdroj: JEDU.cz (2018)

Tato cestovní kancelář se zaměřuje především na zájezdy do Austrálie, USA, Kanady, Číny a rovněž i Tasmánie. Specifická je tím, že klientovi, který si zájezd zakoupí, dojedná i letenky, což u jiných kanceláří není úplně běžné. Ostatní CK se výhradně zaměřují na program na místě a klient se do destinace musí dopravit sám. Od toho se samozřejmě odvíjí i konečná cena zájezdu.

Obr.21 Mapa zájezdu Tasmánie 1

Zdroj: JEDU.cz (2018)

Název: Velký okruh Tasmánie

Počet dní: 12

Min. počet osob: 2

Cena za osobu: 78 900 Kč (může se lišit, záleží na aktuálních cenách a termínu)

Termín: flexibilní, dle dohody

Doprovod: ne, bez průvodce (možno za příplatek dojednat na místě)

Cena zahrnuje:

- Letenka Praha-Hobart-Praha
- Pronájem vozu pro pohyb v destinaci s pojistkou
- Ubytování na 9 nocí
- Sestavení trasy, mapy, informace, průvodce Tasmánie

Cena nezahrnuje:

- Možné příplatky (vstupy mimo program, parkovné...)
- Případné přelety do Sydney či Melbourne

Program:

1. + 2. den: Odlet z České republiky (Letiště Václava Havla)

3. den: Přílet do Hobartu, převzetí vozu na letišti, poté odjezd do místa ubytování (hotel Rydges). Zde klient obdrží podklady a instrukce k dalšímu programu a samozřejmě také mapy s vyznačenými trasami od místní partnerské CK. Večer je možná prohlídka města.

4. den: Příjezd do Národního parku Franklin-Gordon River po Lyall Highway. Přes městečko Queenstown klient dle plánu dojede do cílového stanoviště ve městě Strahan. Zde je možnost posedět v restauracích či kavárnách v přístavu, projít se po městě, podívat se do atypických australských barů. Přespání na hotelu zařízeno na každé ze zastávek.

5. den: Ráno se mohou klienti v měsečku Strahan projet po řece Gordon, poté odjezd do Národního parku Cradle Mountain, procházka po naučných stezkách.

6. den: Možnost volného pohybu a treků po Cradle Mountain, detailní informace jsou k dispozici v místním infocentru

7. den: Cílem tohoto dne je malé město Launceston ve viktoriánském stylu, CK doporučuje návštěvu říční rokle Cataract.

8. den: Dále cesta pokračuje přes vodopád St. Columba do města St. Helens se starou architekturou.

9. den: Tento den je v plánu cesta přes Coles Bay s cílem v Národním parku Freycinet (2 noclehy)

10. den: Volný program v národním parku, možnost treků v přírodě.

11. den: Cesta do Port Hobart, prohlídka města, po cestě možná zastávka v některém z deštných pralesů.

12. den: Vrácení vozu, odjezd na letiště, návrat do ČR (možnost i prodloužení zájezdu o cestování v Austrálii za příplatek).

Pokud klientovi program nevyhovuje, tato CK nabízí i možnost úpravy programu dle vlastního přání. V tomto případě stačí na webu vyplnit formulář či se domluvit na uvedeném telefonním čísle.

Zájezd č. 2 – CK VIVA Austrálie

Zdroj: VIVA Austrálie (2019)

Tato cestovní kancelář se zaměřuje rovněž, jak již název napovídá, na zájezdy do Austrálie, ale i Tasmánie. Cena je tu výrazně nižší než u předchozí CK, zato ale nejsou zajištěny letenky a zájezd je pouze na 9 dní, což pro poznání tak rozlehlé země zejména po absolvování dlouhé a náročné cesty letadlem není úplně ideální.

Název: Za krásami Tasmánie

Počet dní: 9

Min. počet osob: možné i pro jednu osobu (ale za příplatek)

Cena za osobu: 21 990 Kč (může se měnit na základě cen ubytování, letenek, kurzů)

Termín: říjen až květen

Doprovod: ne, bez průvodce (možno za příplatek dojednat na místě)

Letenky: Nezajištěny

Cena zahrnuje:

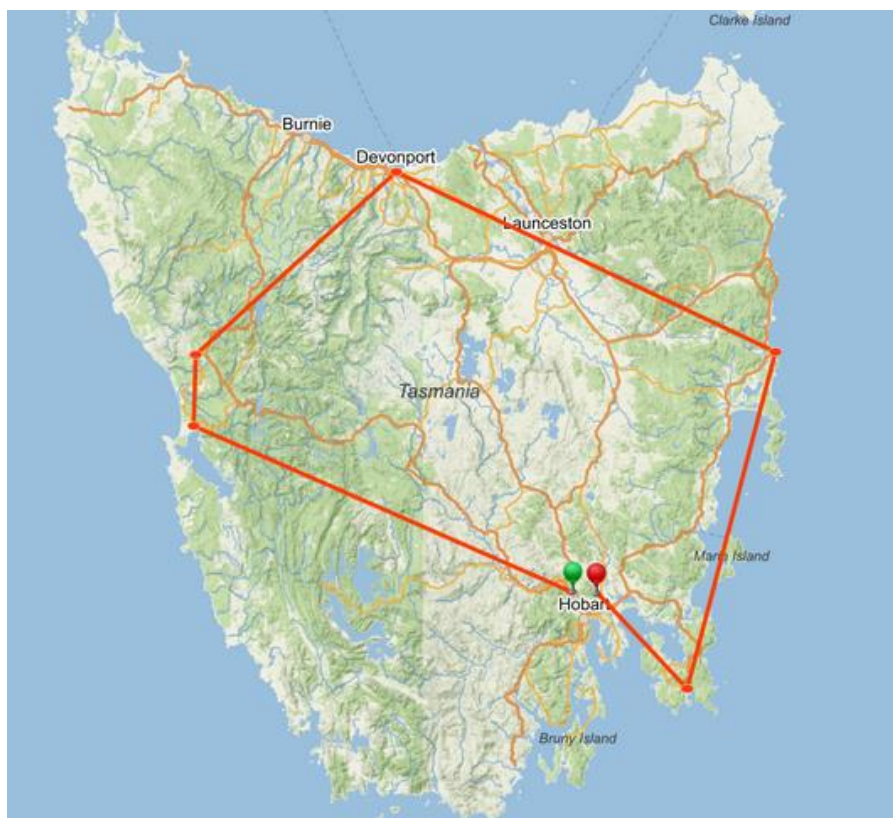
- Všechny noclehy v hotelu či motelu dle programu
- Pronájem vozu pro pohyb v destinaci s pojistkou
- Transfer z letiště na hotel
- Česká telefonní asistenční služba v Austrálii

Cena nezahrnuje:

- Možné příplatky (vstupy mimo program, parkovné...)
- Případné přelety do Sydney či Melbourne

Za příplatek možnost:

- Vyřízení turistických víz do Austrálie (900 Kč za osobu)
- Motel se snídaní
- Cestování jednotlivců
- Letenky do dalších destinací

Obr.22 Mapa zájezdu Tasmánie 2

Zdroj: VIVA Austrálie (2019)

Program:

1. + 2. den: Odlet z České republiky (Letiště Václava Havla)

3. den: Přílet do Hobartu, transfer z letiště do hotelu, zbytek dne volný k prohlídce města.

4. den: Ráno převzetí vozu, poté cesta do Národního parku National Field. Procházka k vodopádům Russel Falls, dále pak procházka k nejhlubšímu australskému jezeru Lake St. Clair. Dále pěší túra do Národního parku Franklin Gordon Wild Rivers. Přespání je naplánované v městečku Strahan. Přespání v motelu.

5. den: Prohlídka města Strahan, procházka po pobřeží k Water Tower Hill, odkud je nádherný výhled na oceán a přístav. Pěší výlet deštným pralesem k vodopádům Hogarth Falls (možnost zahlédnout australského endemického živočicha - ptakopyska). Možnost jízdy kánoí po řece. Přespání v motelu v městečku Zeehan.

6. den: Příjezd do Národního parku Cradle Mountain, detailní informace a mapy lokality jsou k dispozici v místním infocentru. Nocleh v motelu ve městě Devonport.

7. den: Cílem tohoto dne je malé přímořské město Bicheno. Po cestě sem je naplánována návštěva vodopádů St. Columba, zátoky Bay of Fires, za příplatek možné zařídit pozorování tučňáků s průvodcem v jejich přirozeném prostředí.

8. den: Cesta do Národního parku Fraycinet, procházka deštným pralesem. Možný výstup na horu Mount Amos (túra na tuto horu je na zvážení klienta, vhodné pouze pro fyzicky zdatnější návštěvníky). Přespání v hotelu ve městě Port Arthur.

9. den: Ráno prohlídka historického centra Port Arthur. Možnost projížďky lodí kolem přístavu je v ceně zájezdu. Po cestě zpět do počátečního bodu cesty – hlavního města Hobart návštěva jeskyně Remarkable Cave a několika dalších zajímavostí. Vrácení auta tentokrát na letišti, cesta zpátky do Prahy či za příplatek nabízí tato CK rovněž možnost prodloužení pobytu v o cestu do Austrálie.

Zájezd č. 3 – CK DERTOUR

Zdroj: DERTOUR (2019)

Tato německá cestovní kancelář patří mezi větší společnosti bez specializace na určitou oblast, klient s ní může navštívit země od Itálie, přes Polsko, až do Austrálie a Tasmánie. Cena je na stránkách samozřejmě uvedena v eurech, pro účely bakalářské práce je převedena na koruny dle kurzu ČNB z 1. 7. 2019.

Název: Tasmanien auf eigene Faust

Počet dní: 8

Min. počet osob: možné i pro jednu osobu (ale za příplatek)

Cena za osobu: 1 824€ (46 585 Kč)

Termín: Momentálně na stránkách uvedeny celkem 4 konkrétních termíny od 7. 9. 2019 do 6. 12. 2019 s jasně určenou konečnou cenou za termín a počet dní

Doprovod: ne, bez průvodce (možno za příplatek dojednat na místě)

Letenky: Nezajištěny

Cena zahrnuje:

- Všechny noclehy v hotelu či motelu dle programu
- Snídani na hotelu či motelu

Cena nezahrnuje:

- Možné příplatky (vstupy mimo program, parkovné...)
- Případné přelety do Sydney či Melbourne

Za příplatek možnost:

- Prodloužení pobytu o 1 den v Národním parku Mt. Field, 2 dny v Národním parku St. Helens či 1 den v Port Arthur
- Cestování jednotlivců (cena se počítá v případě cestujících dvou osob na dvoulůžkovém pokoji)
- Pronájem vozu pro pohyb v destinaci s pojistkou, je třeba, aby si klient rezervoval samostatně

Obr.23 Mapa zájezdu Tasmánie 3

Zdroj: DERTOUR (2019)

Program:

1. + 2. den: Předpokládá se odlet z Mnichova do Hobartu.

3. den: Přílet do Hobartu, převzetí vozu, které si klient sám zarezervoval, zbytek dne volný k prohlídce města, CK doporučuje navštívit místní bleší trh. Standardní ubytování v tříhvězdičkovém hotelu, za příplatek možnost čtyřhvězdičkového hotelu.

4. den: Ráno procházka kolem jezera St. Clair a měděných dolů, poté cesta do města Strahan, kde budou klienti ubytováni přes noc (opět možnost výběru mezi dvěma hotely, standard nebo superior).

5. den: Plavba po řece Gordon a cesta do NP Cradle Mountain, zde ubytování v hotelu Cradle Mountain Lodge (pokoje kvality standard i superior na výběr).

6. den: Túry po národním parku, možnost samostatné procházky nebo zařízení průvodcovských služeb za příplatek. Přenocování opět v Cradle Mountain Lodge.

7. den: Cílem je městečko Launceston, za návštěvu stojí zajímavá soutěska Cataract Gorge, kterou lze projít pěšky, nebo se zde svézt lanovkou. Přenocování v tříhvězdičkovém nebo čtyřhvězdičkovém hotelu.

8. den: Cesta do Národního parku Freycinet, po cestě možná zastávka v pobřežním malém městě Bicheno. Přespání na hotelu Freycinet Lodge.

9. den: Poslední den je určen k procházkám po Národním parku Freycinet s možností pikniku na pláži Wineglass Bay.

10. den: Odjezd z Freycinet zpět do Hobartu v brzkých ranních hodinách, možnost posledního výletu do trosk vězení Port Arthur na poloostrově Tasman, vrácení individuálně zapůjčeného vozu zpět do půjčovny či individuální prodloužení pobytu. Odlet do Berlína.

Shrnutí:

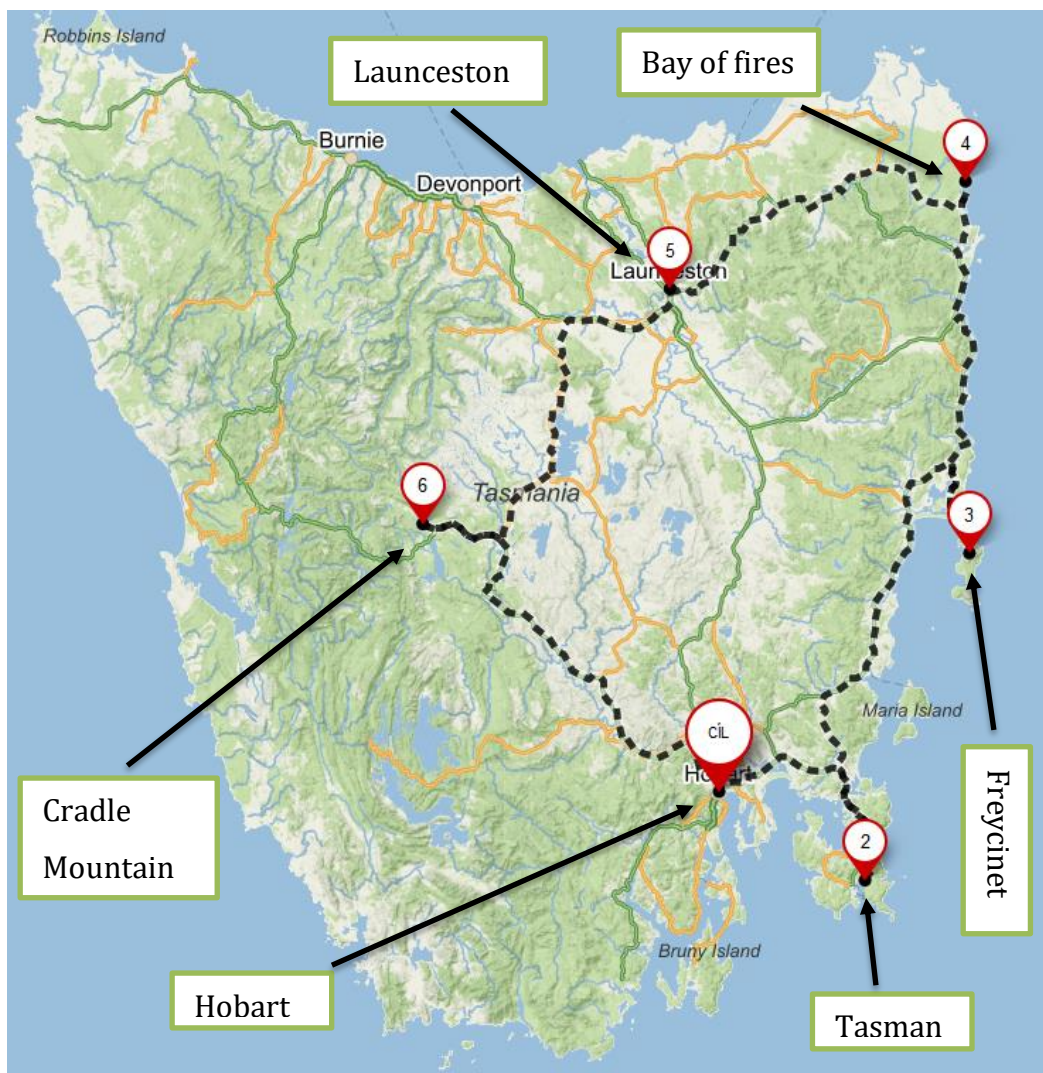
Všechny cestovní kanceláře se snaží u svého zájezdu o poskytnutí klientovi okružní jízdy po tasmánském ostrově se zastávkami na těch nejzajímavějších místech, která ostrov může nabídnout. Hlavními body programu jsou ve všech případech Port Arthur, Národní park Freycinet a Cradle Mountain, doporučuje se i návštěva Bay of Fires. Cestovní kanceláře se ve všech případech snaží nakombinovat jak pozorování místní fauny a flory, ať už s průvodcem či bez, tak poznávání místní výjimečné kultury, kde se lidé naučili žít s přírodou tak, aby ji svou činností nepoškozovali a žili s ní co možná nejvíce v rovnováze.

Největší rozdíl mezi českými a německými cestovními kancelářemi při vyhledávání zájezdů autorka zpozorovala v tom, že německé cestovní kanceláře se zaměřují spíše na kvalitu zájezdu a oproti tomu české spíše na kvantitu bodů v programu, což nemusí být vždy dobře. Německé cestovní kanceláře, stejně jako výše popisovaná CK DERTOUR se snaží klientovi dát na výběr mezi různou kvalitou ubytování a zajistit mu co možná největší komfort na cestě, např. formou zařízené snídaně. České cestovní kanceláře kvalitu ubytování nedávají na první místo a spíše se zaměřují na to, aby klient na své cestě viděl a poznal co možná nejvíce z lákadel, která Tasmánie nabízí.

Další rozdíl, který autorka zaregistrovala, je přístupnost ke změnám v programu na přání klienta. České cestovní kanceláře jsou tomuto více přístupné, po dohodě je možné změnit hotel, nebo přidat úplně novou zastávku a prodloužit tak zájezd. Německé cestovní kanceláře jsou vůči tomuto spíše opatrné, drží se plánu, a ačkoliv je možné zájezd taktéž prodloužit, jde to pouze v rámci již předpřipraveného schématu od CK.

Zájezd č. 4 – vlastní návrh

V této části práce se autorka pokusí o vytvoření vlastního plánu cesty po Tasmánii tak, aby klient nejen navštívil ta nejzajímavější místa Tasmánie, ale poznal i místní specifickou faunu a floru a možná se při tom i zajímavou formou přiučil něco o ochraně přírody nejen na tomto ostrově. Vycházet při sestavování vhodného zájezdu bude z výše popsaných již existujících schémat zájezdů u fungujících cestovních kancelářích a také ze Zápisků z cest Pauliny Milové. Zájezd bude plánován na 15 dní včetně letu na ostrov, tedy 12 dní čistě pobytu, 18 dní i s cestou zpět do České republiky. Celý zájezd bude orientován převážně na východní část ostrova, ušetří se tak dost času na přejezdy mezi konkrétními místy a klient si tak bude moci lépe užít každé z míst bez zbytečné únavy z dlouhé cesty.

Obr.23 Mapa zájezdu Tasmánie 4

Zdroj: Mapy.cz (2019)

Název: Tasmánie na vlastní oči

Počet dní: 15

Min. počet osob: 2

Cena za osobu:

Termín: 21. 1. 2020 – 4. 2. 2020

Doprovod: pouze po dobu čtyř dnů v NP Cradle Mountain

Letenka: možnost odletu a příletu z Prahy (36 746 Kč) či z Mnichova (27 460 Kč)

Cena zahrnuje:

- Pronájem vozu pro pohyb v destinaci s pojistkou
- Průvodcovské služby v NP Cradle Mountain
- Ubytování na 12 nocí
- Sestavení trasy, mapy, informace, průvodce Tasmánií

Cena nezahrnuje:

- Možné příplatky (vstupy mimo program, parkovné...)
- Cestovní pojištění

Program:

1. + 2. den: Odlet z Mnichova (Munich Intl Arpt) – na cestě 2 přestupy

3. den: Přílet do Hobartu, převzetí vozu na letišti, poté odjezd na hotel Wrest Point.

Na letišti bude na klienta čekat zástupce CK a obdrží podklady a instrukce k dalšímu programu, mapy. Večer prohlídka města, večere možná za příplatek na hotelu v restauraci.

4. + 5. den: Příjezd do Národního parku Tasman, ubytování ve Waterwheel Cottage (bez stravy). Zde budou klienti ubytováni na dvě noci, mohou udělat túru po parku a okolí. Projít se po monumentálních útesech na pobřeží, ze kterých lze pozorovat tuleně, delfíny a velryby. Za úsvitu se lze v parku setkat s klokánky rudokrkými či d'áblem medvědovitým. Je nezbytné být potichu a držet se vyznačených tras.

6. -8. den: Ráno příjezd do chatového parku Swansea Holiday Park v NP Freycinet, ubytování (bez stravy). Po dobu tří dnů si klienti mohou projít národní park, podívat se na růžové granitové útesy, do zátok plných rozličného ptactva, ale i jít šnorchlovat nebo se projet na kajaku. Možnost je také navštívit

rezervaci černých labutí a šťastlivci mohou zahlédnout i vzácného orla bělobřichého. V sezóně lze pozorovat výskyt endemické orchideje caleana neboli orchideje létající kachny. Aby se v parku vyhnuli zbytečnému nepořádku, je možné si dát oběd na jednom z vyznačených míst formou pikniku nebo barbecue.

9. den: V brzkých ranních hodinách přejezd na St. Helen, kde bude klient ubytován v Bayside Inn hotelu (bez stravy). Poté návštěva Bay of Fires, procházka po pláži, pozorování delfínů. Pro zájemce šnorchlování podél korálových útesů.

10. den: Přejezd do města Launceston, prohlídka města, možnost koupě lokálních vín a sýrů nebo produktů z levandule, která je zde pěstována udržitelným způsobem. Zde se v odpoledních hodinách klient sejde s odborným průvodcem, který ho bude doprovázet na cestě do Národního parku Cradle Mountain. Večer ubytování v chatovém parku Discovery parks na čtyři noci.

11. - 13 den: Túry po Cradle Mountain s průvodcem a výkladem o místní fauně a floře a tasmánské ochraně ekosystémů. Pozorovat zde lze endemické ptakopysky podivné, d'ábly medvědovité, mnoho druhů ptáků či kunovce. Součástí programu budou krátké procházky do starého deštného pralesa a túra k jezeru St. Clair. Zde roste mnoho endemické flóry jako talopea, orchideje, hakea nebo banksie.

14. den: Návrat zpět do Hobartu, vyhlídková projížďka po městě historickou tramvají, návštěva botanické zahrady. Přespání opět na hotelu Wrest Point se snídaní.

15. den: Dopoledne odjezd na letiště, vrácení zapůjčeného automobilu a odlet zpět na letiště v Mnichově.

Za příplatek je rovněž možné zařídit plnou penzi na některých z hotelů (vyjma chatových vesniček v národních parcích). Letenky lze při zpáteční cestě zařídit pouze do Sydney nebo Melbourne, kde už si ale cestu klient organizuje sám bez zásahu CK. Pokud si klient najde na trase po Tasmánii i další program mimo návrh, lze diskutovat přímo v CK a do programu případně za příplatek přidat.

Co se týče bookingu letenek, v základní ceně zájezdu je počítáno s economy class, pokud by se klient rozhodl pro vyšší třídu, je třeba hlásit předem, při rezervaci zájezdu.

V následující tabulce je provedena podrobná kalkulace cen zájezdu v základní formě bez možných dodatků k programu.

Kalkulace za 1 osobu:

Letenka	27 460,-
Pronájem vozu Toyota Yaris na celou dobu pobytu	11 730,-
National Park Pass	1 400,-
Wrest Point hotel (Hobart) - 1 noc	2 833,-
Waterwheel Cottage (Tasman) – 2 noci	4 080,-
Swansea Holiday Park (Freycinet) – 3 noci	6 408,-
Bay Side Hotel (Bay of Fires) – 1 noc	1 820,-
Discovery parks (Cradle Mountain) – 4 noci	8 380,-
Průvodcovské služby do Cradle Mountain	6 760,-
Wrest Point hotel (Hobart) - 1 noc	2 833,-
Celkem*	73 704,-

Tab.1 Kalkulace vlastního návrhu zájezdu

Zdroj: Syrová (2019)

*Cena je počítána pro jednu osobu, všechna rezervovaná ubytování jsou pro dvě osoby, tzn. při cestování dvou osob, bude druhý klient hradit pouze cenu letenky a průkazu pro vstup do parků.

5.3 Dotazníkové šetření

V další části práce bude sestaven kvantitativní výzkum pomocí dotazníkového šetření. Tuto metodu zvolila autorka jako vhodnou pro účely této bakalářské práce v souvislosti s tématem udržitelnosti cestovního ruchu. Metoda je efektivní a poměrně spolehlivá. Cílem je zjistit názor veřejnosti na udržitelný cestovní ruch a témata s tím spojenými jako výběr destinace, trávení volného času respondentů atd.

Dotazník byl vytvořen papírovou formou a rozdán 100 respondentům různého věku a povolání z různých sociálních skupin, kteří pravidelně podnikají cesty do zahraničí. Nejprve byl rozdán dvěma zkušebními respondentům, aby se zjistilo, zda jsou otázky srozumitelné a uchopitelné, potom byl rozdistribuován i mezi zbytek dotazovaných. Samotné vyplňování probíhalo od 15. do 23. 6. 2019. Vyplněných dotazníků se vrátilo 86.

Celý dotazník obsahoval 20 otázek, z nichž první čtyři měli identifikovat respondenta. Další otázky byly sestaveny tak, aby odpovídaly zkoumanému tématu, bylo možné zvolit pouze jednu odpověď na každou otázku, přičemž byly otázky vytvořeny tak, aby odpověď „ano“ vždy dokazovala zájem respondentů o ochranu životního prostředí a udržitelný cestovní ruch. Odpověď „ne“ toto popírá.

Charakteristika respondentů

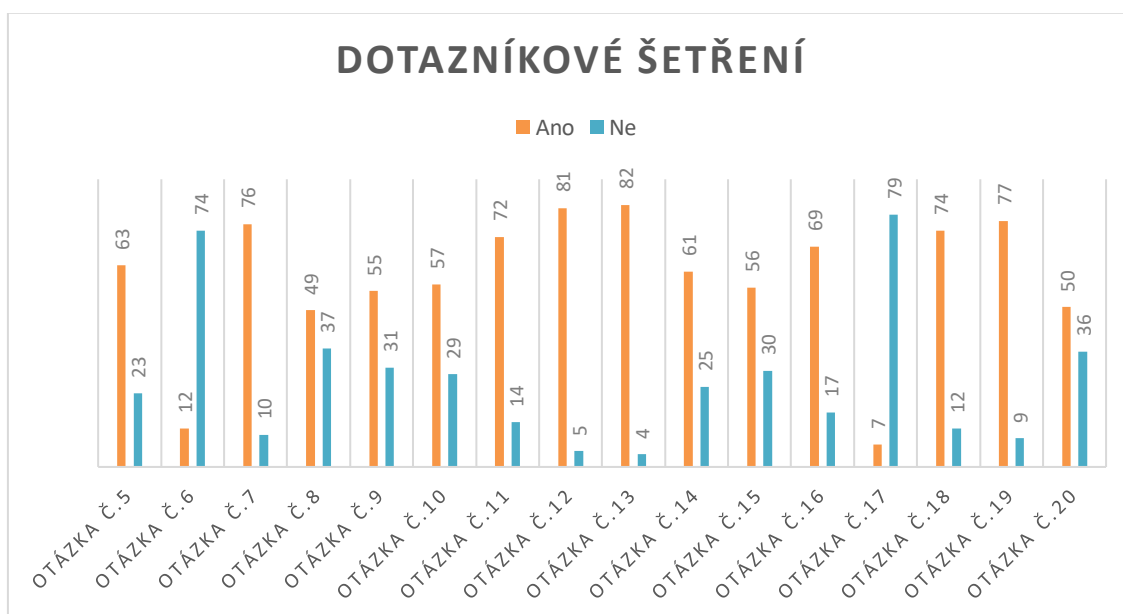
Ze 100 rozdaných dotazníků se, jak již bylo řečeno, vrátilo kompletních celkem 86. 50 z těchto dotazníků k vyplnění obdržely ženy, 50 obdrželi muži. Celkově lze říci, že ženy byly při vyplňování spolehlivější než muži, z navrácených dotazníků bylo 39 vyplněno muži. 47 ženami. Nejvíce odpovídaly mladší generace a důchodci, tedy osoby mezi 21-27 lety a také 55-65 lety.

Studenti a zaměstnaní tvořili skupinu nejvíce odpovídajících, Nejméně odpovídali nezaměstnaní a OSVČ.

Zpracování výsledků

Celkem bylo 100 respondentům položeno 20 otázek týkající se způsobu trávení jejich dovolené, přičemž dotazník byl sestaven tak, aby odpověď „ano“ pokaždé dokazovala, že lidé mají zájem o udržitelný cestovní ruch, odpověď „ne“ popírá hypotézu a dokazuje opak, a to, že veřejnost nemá zájem o poznání tradic, kultury a přírody v navštívené lokalitě, hlavním cílem je pouze rekreace.

Po obdržení celkem 86 vyplněných dotazníků v určeném termínu byly otázky vyhodnoceny a převedeny do grafu. Celkem tedy bylo obdrženo 1 720 odpovědí, rozložení odpovědí je zobrazeno v grafu níže.

Graf č.1 Dotazníkové šetření

Zdroj: Syrová (2019)

Shrnutí výsledků

Z dotazníkového šetření vyplývá, že většina respondentů souhlasí s tím, aby se cestovní ruch dál vyvíjel spíše umírněnějším tempem. Překvapivým výstupem bylo poměrně malé množství lidí seznámených s pojmem „endemická fauna a flóra“. Dále pak poměrně malý počet lidí, kteří si někdy spočítali svou ekologickou stopu. Závěrem lze ale říci, že většina respondentů má zájem o udržitelný cestovní ruch a je toho názoru, že je třeba dbát o kulturní a přírodní bohatství v destinaci.

6 Závěry a doporučení

Cílem této bakalářské práce bylo specifikovat geografické předpoklady tří vybraných ostrovů světa s výskytem endemických druhů a identifikovat vliv těchto jevů na cestovní ruch a jeho udržitelnost. Dále bylo účelem zjistit, které endemické druhy se vyskytují na konkrétních místech každého z ostrovů a zda jsou v místě výskytu nastavena nějaká opatření k ochraně a podpoře těchto rostlin a živočichů.

Teoretická část práce byla zaměřena na vysvětlení důležitých pojmů a základních prvků z oblasti udržitelného cestovního ruchu, ekologie a ochrany přírody. Byl zmíněn pojem biogeografie a s tím související zoogeografie a fyto geografie, rovněž termín endemit, endemická fauna a flóra. Dále práce obsahovala popis ostrovů Tasmánie, Madagaskar a Borneo a jejich národních parků se zaměřením na ostrov Tasmánie, který byl dále rozveden v praktické části práce. Také byly vyjmenovány některé druhy endemických rostlin a živočichů a způsob jejich ochrany v každé z oblastí.

Druhá, tedy praktická část práce, obsahovala konkrétní návrhy zájezdů od cestovních kanceláří s mapou trasy a cenou za celý zájezd. V návaznosti na toto autorka zpracovala svůj návrh zájezdu dle vlastního uvážení spolu s podrobným plánem a kalkulací cen za ubytování, dopravu i vstupy do národních parků. Ke zjištění zájmů veřejnosti o udržitelný cestovní ruch a alternativní cestování byl použit kvantitativní dotazník. Ten byl veden s vybranými respondenty, kteří pravidelně vyjíždějí do zahraničí. Nejdůležitější výstup z tohoto dotazníku byl zjištěný zájem o udržitelnost a ochranu životního prostředí.

Jako výstup z celé bakalářské práce lze říci, že ač mnoho účastníků cestovního ruchu stále využívá služeb hotelových letovisek, zájem o alternativní, individuální turismus je stále rozšířenější a i v cílových destinacích je udržitelnost na prvním místě destinačního managementu v souladu se zájmy zákazníků. Práce prokázala, že masový turismus není jedinou možností a zejména v oblastech se specifickou faunou a florou je třeba se ho vyvarovat, aby místní biosféra nebyla nenávratně poškozena. Na základě pestré nabídky zájezdů právě do oblastí s výskytem endemických druhů lze tvrdit, že účastníci cestovního ruchu jsou tímto jevem ovlivněni a atraktivitu lokality tento fakt zvyšuje.

Aktivní zapojení poskytovatelů cestovního ruchu do ochrany životního prostředí je nejen možné, ale v těchto částech světa i nezbytné a v mnoha destinacích aktivně funguje, jak již bylo popsáno. Návštěvníky těchto oblastí je nutno upozorňovat na nezbytnost dodržování vyznačených tras a daných pravidel pro chování v přírodních rezervacích. Dále pak formou nenásilné propagace ochrany životního prostředí turisty přesvědčit, že je jejich vlastním zájmem o přírodu pečovat, jak se to například skvěle povedlo v tasmánských národních parcích. Poskytovatelé ubytování by měli dbát na to, aby svými zařízeními co nejméně zasahovali do krajiny a čerpali z pokud možno udržitelných zdrojů. Ochranu životního prostředí je třeba vyzdvihnout při komunikaci s klientem jako něco, co je zároveň zajímavé, zábavné a důležité, ne jako povinnost a zbytečnou nepříjemnost.

Co se týče dalšího rozšíření práce, to by do budoucna bylo možné a formou podrobnějšího popisu každé z oblastí nebo i jiných destinací s obdobnými předpoklady pro cestovní ruch. Dále by mohly být vedeny polostrukturované rozhovory s dalšími respondenty pro zjištění více informací o zájmu o cestovní ruch v těchto lokalitách.

7 Seznam použité literatury

- [1] ALBISTON, I. *Into the heart of Borneo: a guide to Sarawak's national parks*. [online]. 2017 [cit. 2019-05-06] Dostupné z: <<https://www.lonelyplanet.com/southeast-asia/travel-tips-and-articles/into-the-heart-of-borneo-a-guide-to-sarawaks-national-parks/40625c8c-8a11-5710-a052-1479d27681cd>>
- [2] AUSTIN, M., A. *A practical guide to the successful hand rearing of Tasmanian marsupials*. Vyd. 1. Launceston: Regal Publications, Tasmania 1995. ISBN 094-94-578-09.
- [3] BORNEO ADVENTURE. *Kubah National Park*. [online]. 2018 [cit. 2019-06-12] Dostupné z: <<https://borneoadventure.com/destinations/kubah-national-park/>>
- [4] CUNNINGHAM, M., A. *Endemic species*. [online]. 2003 [cit. 2019-01-25] Dostupné z: <<https://www.encyclopedia.com/environment/encyclopedias-almanacs-transcripts-and-maps/endemic-species>>
- [5] DERTOUR. *Tasmanien auf eigene Faust*. [online]. 2019 [cit. 2019-07-04] Dostupné z: <https://www.dertour.de/rundreise/tasmanien-auf-eigene-faust_12-tage_11-naechte-HBA67102AU?sortByLowestPrice=true&withDetails=true&tab=angebote&seasonId=19-04%2F03&numberOfUnits=1&numberOfAdults=2&earliestStart=08.09.2019&latestStart=07.12.2019>
- [6] DISCOVER TASMANIA. *Attraction – Bay of Fires*. [online]. 2019 [cit. 2019-07-05] Dostupné z: <<https://www.discovertasmania.com.au/attraction/bayoffires>>
- [7] DISCOVER TASMANIA. *Attraction – Tasman National Park*. [online]. 2019 [cit. 2019-07-05] Dostupné z: <<https://www.discovertasmania.com.au/attraction/tasmannationalpark>>
- [8] DISCOVER TASMANIA. *Freycinet National Park*. [online]. 2019 [cit. 2019-07-03] Dostupné z: <<https://www.discovertasmania.com.au/about/national-parks-and-wilderness/freycinet-national-park-wineglass-bay>>
- [9] DISCOVER TASMANIA. *Hobart Explorer Coach Tram Tours*. [online]. 2019 [cit. 2019-07-05] Dostupné z: <<https://www.discovertasmania.com/tour/hobartexplorercoachtramtours>>
- [10] DISCOVER TASMANIA. *National Parks and Wilderness – Cradle Mountain*. [online]. 2019 [cit. 2019-07-05] Dostupné z: <<https://www.discovertasmania.com.au/about/national-parks-and-wilderness/cradle-mountain-lake-st-clair-national-park>>
- [11] FLETCHER, V. *Australia's Best National Parks: 10 In Tasmania You Need To Get To*. [online]. 2017 [cit. 2019-03-10] Dostupné z:

- <<https://www.flightcentre.com.au/travel-news/destinations/10-national-parks-in-tasmania-you-need-to-get-to>>
- [12] GREEN, R. H. *The Mammals of Tasmania*. [online]. 2012 [cit. 2019-04-09] Dostupné z: <<https://www.parks.tas.gov.au/index.aspx?base=4898>>
- [13] HOŠEK, J. *Saola aneb největší zoologické objevy posledních let*. 1. vyd. Praha: Scientia, 2007. ISBN 978-80-86960-27-2.
- [14] JEDU.CZ. *Velký okruh Tasmánie*. [online]. 2018 [cit. 2019-07-03] Dostupné z: <<https://www.jedu.cz/zajezdy/poznavaci/velky-okruh-tasmanii>>
- [15] LIVINGSTONE. *Borneo – Informace o zemi*. [online]. 2019 [cit. 2019-05-06] Dostupné z: <<https://www.livingstone.cz/prakticke-informace/informace-o-destinacich-a-fotogalerie/borneo>>
- [16] LONELY PLANET. *Borneo is getting to know the locals*. [online]. 2018 [cit. 2019-05-16] Dostupné z: <<https://www.lonelyplanet.com/borneo>>
- [17] LONELY PLANET. *Tasmania is rugged mountains and shimmering water*. [online]. 2019 [cit. 2019-02-03] Dostupné z: <<https://www.lonelyplanet.com/australia/tasmania>>
- [18] MACARTHUR R., H., WILSON E., O. *The theory of island biogeography*. [online]. 1967 [cit. 2019-01-23] Dostupné z: <<http://garfield.library.upenn.edu/classics1988/A1988P780600001.pdf>>
- [19] MATĚJČEK, T. (2007): *Vybrané kapitoly z biogeografie*. In: *Farský, I., Matějček, T. (2007): Přehled z fyzické geografie*. Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, Studijní opora projektu ESF č. CZ.04.1.03/3.2.15.2/0236, Ústí nad Labem, s. 184–212 ISBN 978-80-7044-938-7
- [20] MILOVÁ, P. *Tasmánie*. [online]. 2017 [cit. 2019-06-26] Dostupné z: <<https://www.australieinfo.cz/cestovani-tasmanie/>>
- [21] NATIONAL GEOGRAPHIC. *Tasmanian Devil*. [online]. 2017 [cit. 2019-04-16] Dostupné z: <<https://www.nationalgeographic.com/animals/mammals/t/tasmanian-devil/>>
- [22] PÁSKOVÁ, M. *Udržitelnost cestovního ruchu*. 3. přeprac. vyd. Hradec Králové: Gaudeamus, 2014. ISBN 978-80-7435-329-1.
- [23] PLESNÍK, J., PELC F. *Přírodní dědictví Tasmánie je skutečně světové*. [online]. 2015 [cit. 2019-03-06] Dostupné z: <<http://www.casopis.ochranaprirody.cz/mezinarodni-ochrana-prirody/prirodni-dedictvi-tasmanie-je-skutecne-svetove/>>

- [24] RAY, M. *Borneo*. [online]. 2016 [cit. 2019-04-28] Dostupné z: <<https://www.britannica.com/place/Borneo-island-Pacific-Ocean>>
- [25] RIMEŠ, M. *Hodnocení ekonomických, sociálních a ekologických vlivů cestovního ruchu na regionální ekonomiku (bakalářská práce)* [online]. 2006 [cit. 2019-01-17] Dostupné z: <https://is.muni.cz/th/treet/Bakalarska_prace.txt>
- [26] STELLA TRAVEL. *Národní parky a rezervace - Madagaskar*. [online]. 2018 [cit. 2019-04-21] Dostupné z: <http://www.mojeafrika.cz/informace-narodni-parky-a-rezervace---madagaskar-100022_100242_0>
- [27] ŠTÝRSKÝ, J., ŠÍPEK J. *Geografie udržitelného turismu světa v ekonomických, environmentálních a multikulturních souvislostech: metodologie moderní geografie, sociální a ekonomická geografie turismu a rekreace regionů světa, komparativní geografie a ekonomika: zdroje a možnosti destinací v regionech světa*. Vyd. 6. Hradec Králové: Gaudeamus, 2011. ISBN 978-80-7435-127-3
- [28] ŠTÝRSKÝ, J. *Geografie cestovního ruchu*. 1. vyd. Hradec Králové: Gaudeamus, 2015. ISBN: 978-80-7435—539-4.
- [29] THE GUARDIAN. *Pea-sized frog found in Borneo*. [online]. 2010 [cit. 2019-06-06] Dostupné z: <<https://www.theguardian.com/environment/2010/aug/26/tiny-frog-found-in-borneo>>
- [30] TRAVEL MADAGASCAR. *Andohahela National Park*. [online]. 2017 [cit. 2019-04-28] Dostupné z: <<http://www.travelmadagascar.org/PARKS/Andohahela-National-Park.html>>
- [31] TRAVEL MADAGASCAR. *Ranomafana National Park*. [online]. 2017 [cit. 2019-04-28] Dostupné z: <<http://www.travelmadagascar.org/PARKS/Ranomafana-National-Park.html>>
- [32] TRAVEL MADAGASCAR. *Zahamena National Park*. [online]. 2017 [cit. 2019-04-28] Dostupné z: <<http://www.travelmadagascar.org/PARKS/Zahamena-National-Park.html>>
- [33] TRIGGS, B. *The Wombat - Common Wombats in Australia*. [online]. 2010 [cit. 2019-04-09] Dostupné z: <<https://www.parks.tas.gov.au/file.aspx?id=7102> >
- [34] TROUSIL, M., JAŠÍKOVÁ, V. *Úvod do tvorby odborných prací*. Vyd. 1. Hradec Králové: Gaudeamus, 2014. ISBN 978-80-7435-380-2.
- [35] VISIT SARAWAK. *Bako National Park*. [online]. 2019 [cit. 2019-05-23] Dostupné z: <<https://sarawaktourism.com/attraction/bako-national-park/>>
- [36] VISIT SARAWAK. *Kubah National Park*. [online]. 2019 [cit. 2019-05-23] Dostupné z: <<https://sarawaktourism.com/attraction/kubah-national-park/>>

- [37] VIVA-Austrálie. *Za krásami Tasmánie*. [online]. 2018 [cit. 2019-07-03] Dostupné z: <<https://viva-australie.cz/zajezdy/za-krasami-tasmanie>>
- [38] WORLD HERITAGE DATASHEET. *Gunung Mulu National Park*. [online]. 2011 [cit. 2019-05-18] Dostupné z: <<https://yichuans.github.io/datasheet/output/site/gunung-mulu-national-park/>>
- [39] WWF. *Vegetation gone wild*. [online]. 2007 [cit. 2019-06-13] Dostupné z: <http://wwf.panda.org/knowledge_hub/where_we_work/borneo_forests/about_borneo_forests/borneo_animals/borneo_plants/>
- [40] ZELENKA, J., PÁSKOVÁ, M. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Kompletně přeprac. a dopl. 2. vyd. Praha. Linde Praha. 2012. ISBN 978-80-7201-880-2.
- [41] ZELENKA, J. *Udržitelný cestovní ruch: management cestovního ruchu v chráněných územích*. Vyd. 1. Hradec Králové: Gaudeamus, 2013. ISBN 978-80-7435-244-7.
- [42] ZILJMA, A. *Madagascar Travel Guide: Essential Facts and Information*. [online]. 2019 [cit. 2019-04-19] Dostupné z: <<https://www.tripsavvy.com/madagascar-travel-guide-1454399>>

8 Zdroje obrázků

- [1] STREBE, D. *Mapa světa ve Winkelově zobrazení*. [online]. 2011 [čerpáno 2019-03-12]. V práci uvedeno jako obr. č. 1, *Geografická poloha Tasmánie*. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Mapa_sv%C4%9Bta#/media/Soubor:Winkel_riple_projection_SW.jpg >
- [2] IQBAL, H. *Freycinet National Park, Australia*. [online]. 2018 [čerpáno 2019-03-16]. V práci uvedeno jako obr. č. 2, *Národní park Freycinet*. Dostupné z: <<https://www.beautifulglobal.com/freycinet-national-park-australia/>>
- [3] ELWIN, E. *Go crazy at Cradle Mountain Tasmania*. [online]. 2018 [čerpáno 2019-03-17]. V práci uvedeno jako obr. č. 3, *Národní park Cradle Mountain*. Dostupné z: <<https://www.outandaboutwithkids.com.au/crazy-cradle-a-family-guide-to-tasmania-s-most-famous-mountain-national-park/>>
- [4] HEMA Maps. *Tasman National Park - TAS*. [online]. 2017 [čerpáno 2019-03-21]. V práci uvedeno jako obr. č. 4, *Národní park Tasman*. Dostupné z: <https://www.hemamaps.com/plan/location-guides/tasman-national-park>
- [5] LOUISE, M. *The April/May Tassie Trip*. [online]. 2015 [čerpáno 2019-03-21]. V práci uvedeno jako obr. č. 5, *Národní park Mt. William*. Dostupné z: <<https://writeofthemiddle.com/the-planned-tassie-trip/>>
- [6] BLAKERS, R. *Rob Blakers Photography*. [online]. 2019 [čerpáno 2019-03-26]. V práci uvedeno jako obr. č. 6, *Národní park Ben Lomond*. Dostupné z: <<https://www.robbakers.com/collections/photo-prints>>
- [7] ADAVYD. *Eucalyptus forest on the Eastern slope of Mount Wellington, Tasmania*. [online]. 2013 [čerpáno 2019-03-27]. V práci uvedeno jako obr. č. 7, *Les eukalyptů na Mt. Wellington*. Dostupné z: <https://commons.wikimedia.org/wiki/User:Adavyd#/media/File:Mount_Wellington_Tasmania_eucalyptus_forest_ad.jpg>
- [8] ŠOKUJÍCÍ PLANETA. *Australský vačnatec vombat*. [online]. 2016 [čerpáno 2019-03-30]. V práci uvedeno jako obr. č. 8, *Vombat obecný*. Dostupné z: <<http://www.sokujiciplaneta.cz/priroda/sub-australsky-vacnatec-vombat>>
- [9] CORTOPASSI, J. *About the tasmanian devil*. [online]. 2017 [čerpáno 2019-04-05]. V práci uvedeno jako obr. č. 9, *Ďábel medvědovitý*. Dostupné z: <<https://www.nationalgeographic.com/animals/mammals/t/tasmanian-devil/> >
- [10] STREBE, D. *Mapa světa ve Winkelově zobrazení*. [online]. 2011 [čerpáno 2019-03-12]. V práci uvedeno jako obr. č. 10, *Geografická poloha Madagaskaru*. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Mapa_sv%C4%9Bta#/media/Soubor:Winkel_riple_projection_SW.jpg >

- [11] MADAGAKAR holiday. *Národní park Marojejy*. [online]. 2018 [čerpáno 2019-05-28]. V práci uvedeno jako obr. č. 11, *Národní park Marojejy*. Dostupné z: <<https://www.madagaskar.holiday/narodni-parky-rezervace/marojejy/>>
- [12] AKTAR, A. *How to buy a Madagascar .mg domain name ?*. [online]. 2018 [čerpáno 2019-06-03]. V práci uvedeno jako obr. č. 12, *Národní park Masoala*. Dostupné z: <<https://blog.atakdomain.com/how-to-buy-a-madagascar-mg-domain-name/>>
- [13] CHODHURY, S. *Ranomafana National Park: Nature's Profound Retreat In Madagascar You Mustn't Miss*. [online]. 2019 [čerpáno 2019-06-08]. V práci uvedeno jako obr. č. 13, *Národní park Ranomafana*. Dostupné z: <<https://traveltriangle.com/blog/ranomafana-national-park/>>
- [14] RETAIL DESIGNER. *Designing with the environment in mind*. [online]. 2016 [čerpáno 2019-06-18]. V práci uvedeno jako obr. č. 14, *Národní park Zahamena*. Dostupné z: <<https://retaildesignlab.com.au/designing-with-the-environment-in-mind>>
- [15] MADAGASCAR'S MINISTRY OF TOURISM. *Andohahela National Park*. [online]. 2017 [čerpáno 2019-06-21]. V práci uvedeno jako obr. č. 15, *Národní park Andohahela*. Dostupné z: <<https://madagascar-tourisme.com/en/discover/the-southwest/andohahela/>>
- [16] STREBE, D. *Mapa světa ve Winkelově zobrazení*. [online]. 2011 [čerpáno 2019-03-12]. V práci uvedeno jako obr. č. 16, *Geografická poloha Bornea*. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Mapa_sv%C4%9Bta#/media/Soubor:Winkel_tribute_projection_SW.jpg>
- [17] WHITE, P. *Pinnacles at Mulu*. [online]. 2008 [čerpáno 2019-06-18]. V práci uvedeno jako obr. č. 17, *Gunung Mulu*. Dostupné z: <https://cs.m.wikipedia.org/wiki/Soubor:Pinnacles_at_Mulu_2.jpg>
- [18] SARAWAK ATTRACTIONS. *Gunung Mulu National park*. [online]. 2012 [čerpáno 2019-06-25]. V práci uvedeno jako obr. č. 18, *Jeskyně Gunung Mulu*. Dostupné z: <<http://sarawak.attractionsinmalaysia.com/Gunung-Mulu-National-Park.php>>
- [19] VISIT SARAWAK. *Bako National Park*. [online]. 2019 [čerpáno 2019-07-15]. V práci uvedeno jako obr. č. 19, *Národní park Bako*. Dostupné z: <<https://sarawaktourism.com/attraction/bako-national-park/>>
- [20] FINBULOUS TRAVEL. *Kubah National Park*. [online]. 2016 [čerpáno 2019-07-16]. V práci uvedeno jako obr. č. 20, *Národní park Kubah*. Dostupné z: <<https://travelmalaysia.me/on/guide/Sarawak/25711/@kubah-national-park>>
- [21] JEDU.CZ. *Velký okruh Tasmánie*. [online]. 2018 [čerpáno 2019-07-16]. V práci uvedeno jako obr. č. 21, *Mapa zájezdu Tasmánie 1*. Dostupné z: <<https://www.jedu.cz/zajezdy/poznavaci/velky-okruh-tasmanii#>>

- [22] VIVA AUSTRÁLIE. *Za krásami Tasmánie*. [online]. 2019 [čerpáno 2019-07-16]. V práci uvedeno jako obr. č. 22, *Mapa zájezdu Tasmánie 2*. Dostupné z: <<https://viva-australie.cz/zajezdy/za-krasami-tasmanie/>>
- [23] DERTOUR. *Tasmanien auf eigene Faust*. [online]. 2019 [čerpáno 2019-07-17]. V práci uvedeno jako obr. č. 23, *Mapa zájezdu Tasmánie 3*. Dostupné z: <<https://www.dertour.de/rundreisen/australien-und-neuseeland/australien/tasmanien>>
- [24] MAPY.CZ [online]. 2019 [čerpáno 2019-07-17]. V práci uvedeno jako obr. č. 24, *Mapa zájezdu Tasmánie 4*. Dostupné z: <<https://mapy.cz/zakladni?x=14.9125004&y=50.4135017&z=11>>

9 Přílohy

9.1 Dotazník

Udržitelný cestovní ruch v oblastech se specifickou faunou a flórou

Dobrý den,

Dostal se Vám do rukou dotazník vytvořený jako podklad k bakalářské práci na téma „*Ostrov světa se specifickou faunou a flórou (vliv těchto jevů na udržitelnost cestovního ruchu)*“. Ráda bych Vás, tímto požádala o jeho vyplnění a předání do 21. 6. 2019. Moc děkuji za Váš čas i pomoc. Dotazník je zcela anonymní.

Lenka Syrová, studentka oboru Management cestovního ruchu na Univerzitě Hradec Králové

Udržitelný cestovní ruch v oblastech se specifickou faunou a flórou			
Prosím, hodící se odpověď zakroužkujte			
1	Pohlaví	žena	muž
2	Věk	Do 20 let	21 – 27 let
		28 – 40 let	40 – 55 let
		55 – 65 let	65 let a více
3	Národnost	Česká	Jiná
4	Povolání	Nezaměstnaný	Zaměstnaný
		Student	OSVČ
		Důchodce	
5	Slyšel/a jste již o tématu udržitelnosti cestovního ruchu?	ano	ne
6	Jste obeznámen/a s termínem endemická fauna a flóra?	ano	ne
7	Zajímá Vás při cestování kultura a příroda destinace?	ano	ne
8	Je pro Vás na dovolené důležitý spíše aktivní odpočinek (túry, exkurze atd.)?	ano	ne

9	Cestujete raději sami než s cestovní kanceláří?	ano	ne
10	Snažíte se na své dovolené přispívat především místním komunitám, nikoliv řetězcům (např. nákupem suvenýrů)?	ano	ne
11	Jste proti dovolené trávené v uzavřeném hotelovém komplexu?	ano	ne
12	Zjišťujete si před odjezdem mnoho informací o lokalitě?	ano	ne
13	Je pro Vás důležité, zda v cílové destinaci dbají o udržení místního kulturního bohatství (udržované národní parky, nakládání s odpadem)?	ano	ne
14	Zajímají Vás spíše malá města a opuštěná místa než velkoměsta s obchodními centry?	ano	ne
15	Chybí Vám v současné nabídce cestovních kanceláří možnost poznávání tradic a přírody?	ano	ne
16	Dbáte i ve svém běžném životě na ochranu životního prostředí (např. třídění odpadu, zero waste, vyřazení palmového tuku z jídelníčku...)?	ano	ne
17	Spočítali jste si někdy svou ekologickou stopu?	ano	ne
18	Nebojíte se zkoušet na dovolené lokální potraviny?	ano	ne
19	Vyhýbáte se přeplněným místům?	ano	ne
20	Myslíte si, že lze provozovat turismus tak, aby neohrožoval lokální kulturu a přírodu?	ano	ne

Podklad pro zadání BAKALÁŘSKÉ práce studenta

PŘEDKLÁDÁ:	ADRESA	OSOBNÍ ČÍSLO
Syrová Lenka	Jižní 1824, Česká Lípa	11600128

TÉMA ČESKY:

Ostrov světa se specifickou faunou a florou, vliv těchto jevů na cestovní ruch

TÉMA ANGLICKY:

The isles of the world with specific fauna and flora, influence of these phenomena on tourism

VEDOUCÍ PRÁCE:

doc. PaedDr. Jiří Štyrský, CSc. - KRRCR

ZÁSADY PRO VYPRACOVÁNÍ:

Cíl práce

Cílem této bakalářské práce je porovnání geografie vybraných ostrovů světa se specifickými podmínkami pro výskyt fauny a flory a vliv těchto podmínek na cestovní ruch určených oblastí. Jako základní skupiny geografie budou brány fyzická geografie a socioekonomická geografie. Dále bude v práci zkoumán výskyt specifických rostlin a živočichů v těchto oblastech a možnosti udržitelnosti cestovního ruchu v závislosti na zachování místní biosféry. Brán v potaz bude zejména vliv ekologie a nenásilné formy cestovního ruchu s cílem podpoření místních komunit v ochraně životního prostředí.

V teoretické části bude stručně popsána geografie vybraných oblastí a také základní informace o každém z míst. Dále se bude hovořit o formách cestovního ruchu s návazností na poznávání nikoli konzum.

Praktická část bude zaměřena na analyzování dotazníků, vyplněných zájemci o tuto formu cestovního ruchu a také zaměstnanci cestovních kanceláří (cílem bude analýza nabídky a poptávky po poznávacích zájezdech zaměřených faunu a floru vybraných oblastí a také názor zaměstnanců CK na udržitelnost cestovního ruchu).

Výsledkem bakalářské práce by mělo být zjištění vlivu specifického prostředí na cestovní ruch a porovnání cílů zájemců o cestovní ruch ve vybraných oblastech. Dále je žádaným výsledkem zjištění zájmu dotazovaných o udržitelnost CR v oblastech s výskytem endemitérní fauny a flory a zájmu o ekologii, jakožto prostředek pro zachování druhové rozmanitosti v těchto oblastech.

Osnova práce

1. Úvod
2. Cíl a metodika práce
3. Literární rešerše
4. Teoretická část - Obecná teoretická východiska, teoretické aplikace, specifikace a dispozice teoretických východisek
5. Praktická část - Tématická a realizační východiska, metodické poznámky, shromáždění podkladů a průběh šetření, zpracování a interpretace výsledků
6. Shrnutí výsledků
7. Závěry a doporučení
8. Seznam použitých zdrojů
9. Přílohy

SEZNAM DOPORUČENÉ LITERATURY:

- [1]BOLOGNA, G., PRATESI, F. Mizející zvířata, Praha: Knížní klub, 2008. ISBN 978-80-242-2286-8
- [2]HOLDEN, A. Environment and tourism, Londýn: Routledge&Kegan Paul, 2000. ISBN 0-415-20718-5
- [3]JAŠÍKOVÁ, V., TROUSIL, M. Úvod do tvorby odborných prací. Hradec Králové: Gaudeamus, 2014. ISBN 978-80-7435-380-2
- [4]KOTÍKOVÁ, H. Nové trendy v nabídce cestovního ruchu. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4603-6
- [5]PÁSKOVÁ, M. Udržitelnost rozvoje cestovního ruchu. Hradec Králové: Gaudeamus, 2014. ISBN 978-80-7435-006-1
- [6]ZELENKA, J., PÁSKOVÁ, M. Výkladový slovník cestovního ruchu, Praha: Linde Praha, 2012. ISBN 978-80-7201-880-2

Podpis studenta:

.....
S. S.

Datum: 23.2.2018

Podpis vedoucího práce:

.....
L. K.

Datum: 23.2.2018